

Batı Basınında Gazze Temsili: 2023–2025 Arasında Time, The Economist, Der Spiegel ve Stern Kapaklarının Gösterge Bilimsel Analizi

→ Yaşar EREN* → Onur TOS**

Öz

Bu çalışma, 2023–2025 yılları arasında yayımlanan Gazze-İsrail temalı Batı dergisi kapaklarını gösterge bilimsel yöntemle inceleyerek Batı medya kuruluşlarının Gazze'ye ilişkin temsil pratiklerini analiz etmektedir. Time, The Economist, Der Spiegel ve Stern dergilerinden seçilen kapaklar Saussure'ün gösteren-gösterilen yapısı ile Barthes'ın denotasyon-konotasyon ile mit (metafor – metonimi) kavramları doğrultusunda çözümlenmektedir. Bulgular, incelenen Batı dergilerinde Gazze'nin tekil veya homojen bir söylemle sunulmadığını; insani kriz, kurbanlaştırma, güvenlikçi çerçeve, jeopolitik risk ve etik sorumluluk gibi farklı anlam dizgilerinin eşzamanlı olarak dolaşımda bulunduğunu göstermektedir. Time ve Stern kapakları Gazze'yi ağırlıklı olarak insani yıkımın mekânı şeklinde kurgularken The Economist, bölgesel istikrarsızlık ve küresel güvenlik perspektifini öne çıkarmaktadır. Der Spiegel ise yıkımı görünür kılan ve politik sorumluluğu tartışmaya açan daha eleştirel bir temsil sunmaktadır. Çalışma, dergi kapaklarının estetik görsel değer taşımanın yanında ideolojik anlamlar üreten söylemsel araçlar olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede Batı basınındaki Gazze temsili çok katmanlı, çelişkili ve politik olarak yüklü bir yapıya sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Gazze, Batı Medyası, Temsil Analizi, Söylem, Gösterge Bilimsel Analiz

*Bağımsız Araştırmacı, Mersin, Türkiye

E-mail: yasarerenn@outlook.com.tr

ORCID: 0009-0004-7795-0001

**Öğr. Gör. Dr., Tarsus Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü, Mersin, Türkiye

E-mail: onurtos@tarsus.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4992-9315

Representation of Gaza in the Western Press: A Semiotic Analysis of the Covers of Time, The Economist, Der Spiegel and Stern between 2023 and 2025

→ Yaşar EREN → Onur TOS

Abstract

This study analyzes the representational practices of Western media organizations regarding Gaza by examining the covers of Western magazines with a Gaza-Israel theme published between 2023 and 2025 using semiotic methods. Covers selected from Time, The Economist, Der Spiegel, and Stern magazines are analyzed in line with Saussure's signifier-signified structure and Barthes' denotation-connotation and myth (metaphor-metonymy) concepts. The findings show that Gaza is not presented with a singular or homogeneous discourse in the Western magazines examined; rather, different sets of meanings, such as humanitarian crisis, victimization, security framework, geopolitical risk, and ethical responsibility, circulate simultaneously. While Time and Stern covers predominantly frame Gaza as a place of humanitarian destruction, The Economist emphasizes regional instability and the global security perspective. Der Spiegel, on the other hand, offers a more critical representation that makes the destruction visible and opens up the debate on political responsibility. The study reveals that magazine covers are not only aesthetically valuable but also discursive tools that produce ideological meanings. In this context, the representation of Gaza in the Western press has a multi-layered, contradictory, and politically charged structure.

Keywords: Gaza, Western Media, Representation Analysis, Discourse, Semiotic Analysis

1. Giriş

Gazze-İsrail meselesi, günümüzde uluslararası kamuoyunun en çok tartışılan konularından biri durumundadır. 7 Ekim 2023 tarihi itibarıyla hızla artan çatışmalar, Batı medyasının bölgeye ilişkin söylemlerini ve temsillerini yeniden görünür kılarak küresel medya düzeninde hangi aktörlerin, hangi ideolojik çerçeveler üzerinden meşrulaştırıldığı sorusunu önemli hâle getirmiştir (Avşar ve Koyuncu, 2024). Bu kapsamda Batı basını haber aktarımını sağlayan bir alan olmakla birlikte ideolojik anlamların üretildiği ve yeniden dolaşıma sokulduğu bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır (Sağlık, 2021). Bu nedenle Gazze'nin Batı basınındaki sunumu, yalnızca gazetecilik pratiklerine değil, aynı zamanda güç ilişkilerine, uluslararası politikanın yönelimlerine ve kültürel kodlara dair çok katmanlı bir bakış açısı sunmaktadır.

Medyanın temsil gücü, çatışma ve savaş dönemlerinde daha belirgin bir hâl almaktadır (Şen, 2013). Haber ve görsel içerikler gerçekliği aktarmakla birlikte medyada yansıtılan gerçekliğin de yeniden inşasında bir araç işlevi görmektedir (Devran ve Karataş, 2025). Medyanın bu rolü, ideolojilerin üretilmesinde, meşrulaştırılmasında ve toplum üzerinde rıza inşasında etkili bir rol üstlenmektedir (Türkoğlu, 2024). Bu bağlamda Batı merkezli haber söylemi, Filistin'i sıklıkla öteki, geri kalmış, problemli veya şiddetin kaynağı konumunda gösterebilirken, İsrail'i ise Batı uygarlığının ileri karakolu olarak sunarak normatif bir meşruiyet çerçevesi oluşturabilmektedir (Çakırca, 2024). Batı dışındaki aktörlerin söylem hakkını sınırlandıran bu temsil biçimi, Said (1984)'in anlatma izni (*Permission to Narrate*) kavramsallaştırmasıyla da uyumluluk göstermektedir. Anlatma izni, sömürgeleştirilmiş ya da siyaseten marjinalleştirilmiş toplulukların kendi tarihlerini ve deneyimlerini temsil etme hakkının sistematik biçimde engellenmesini ifade eder (Said, 1984). Bu çerçevede Filistinlilerin uluslararası arenada görmezden gelinmeye çalışılmasının tarihsel bir sürekliliğe sahip olduğunu göstermektedir (Köse ve Çelik, 2023).

Bu çalışma, Batı basınının Gazze'ye ilişkin söylem ve temsil pratiklerini kapsak tasarımlarının görsel retorikliği üzerinden ele alarak literatüre özgün bir katkı sunmayı amaçlamaktadır. Aydın-Altay ve Özkan-Koç'a (2022) göre dergi kapakları, söylemin en yoğun biçimde netleştirildiği, görsel göstergeler aracılığıyla ideolojik anlamların üretildiği özel bir alanlardır. Görsel göstergeler; renk, kompozisyon, tipografi, fotoğraf seçimi ve sembolik öğeler ara-

cılığıyla estetik bir bütünlük oluşturmakla birlikte okuyucunun algısını da yönlendiren güçlü bir söylemsel çerçeve sunmaktadır (Arslan, 2024; Kavuran ve Özpolat, 2016). Bu nedenle Gazze temalı Batı dergisi kapaklarının gösterge bilimsel açıdan incelenmesi, temsil sorunsalının yanında söylemlerin nasıl inşa edildiğini anlamak açısından önem taşımaktadır. Bu çerçevede çalışma, Batı dergiciliğinde Gazze'nin temsiline ilişkin eleştirel bir bakış sunmakta; görsel göstergelerin ideolojik işlevlerini ortaya koyarak küresel medya söyleminin güç ilişkileriyle nasıl iç içe geçtiğini görünür kılmayı amaçlamaktadır.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Medya Temsilleri ve Söylem

Temsil, söylem ve diğer toplumsal unsurlar (güç ilişkileri, ideolojiler, toplumsal kimlikler vb.) arasındaki ilişkilere odaklanan eleştirel söylem analizinin temel bir bileşenidir (Devran ve Karataş, 2025). Medya ise ideolojilerin yayılması ve halk üzerinde etki kurma amacıyla önemli bir araçtır (Türkoğlu, 2024). Bu sayede medya, egemen sınıfların lehine toplum üzerinden rıza oluşturma görevini yerine getirmektedir (Ülker, 2024). Chomsky ve Herman (2006), kapitalist demokrasilerde medyanın iktidar, güç ve sermaye sahiplerine hizmet eden bir araç olduğunu ve bunu rızanın imalatı kavramı ile açıkladığını belirtmektedir.

Batı merkezli uluslararası habercilik, teknolojik hâkimiyeti sayesinde Batı dışı coğrafyalarda meydana gelen olayların niteliğini belirlemede etkilidir (Çakırca, 2024). Uluslararası haberler, genellikle Batı'nın üstünlüğünün tasdiki olarak devam edecek şekilde bir öteki algısını meydana getirmektedir (Köse ve Küçük, 2015). Batı, kendi dışındaki bölgelerde ortaya çıkan hadiseleri, kendi ilerlemesine kasteden veya gelişmemişlik unsurları olarak haberleştirerek kodifiye etmektedir (Yeşil ve Ulaş, 2020). Bu durumun, Batılı olmayan ötekilerin uluslararası alanda nasıl temsil edileceklerini belirlediği düşünülmektedir (Dikmen-Alsancak, 2023).

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 1946 tarihli kararında, soykırımın insan gruplarının bir bütün olarak var olma hakkının inkârı olduğu vurgulanmaktadır. İnkârın, bu insan gruplarının temsil ettiği kültürel ve diğer katkılar bakımından insanlık için büyük kayıplara yol açtığı belirtilmektedir (Değirmencioğlu ve Pekel, 2024). İnkârın bu tür etkileri, özellikle savaş

ve çatışma dönemlerinde medya söylemleri aracılığıyla yeniden üretilmekte ve kamuoyunun yönlendirilmesi yoluyla şiddet pratiklerine meşruiyet kazandırmaktadır (Cohen, 2001). Bu kapsamda savaşlar ve çatışma dönemlerinde, kamuoyunun yönlendirilmesi ve savaşta uygulanan eylemlere meşruiyet kazandırılması için gazete haberleri ve görsel unsurlar önemli bir rol oynamaktadır (Seyhan, 2025).

Çatışma ortamlarında tarafların nasıl adlandırıldığı ve temsil edildiği, uluslararası tepkileri belirlemesi ve derin hukuki ve ahlaki sonuçlar doğurması açısından kritik bir öneme sahiptir (Polat, 2024). Yerleşimci sömürgecilikte, yerlinin (Filistinlinin) söylem ve ontolojik olarak ortadan kaldırılması esastır; burada hedeflenen, yerlinin olumsuz tasvirinden öte onun yerli olduğunun inkârı gerçeğidir. İsrail Savunma Bakanı'nın Filistinlileri insansı hayvanlar olarak nitelendirmesi, onların Homo Sacer statüsüne indirgediklerinin bir yansımasıdır (Agamben, 1998). Agamben (1998)'in Homo Sacer kavramsallaştırması, hukukun askıya alındığı istisna hâllerinde bazı yaşamların siyasal korumadan çıkarılarak "çıplak hayat" düzeyine indirgenmesini açıklamak için kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra Filistinliler, Batı medyasında Gazze aktivistleri veya Hamas teröristleri olarak karşılık bulmaktadır (Çakırca, 2024). Bu kavramsallaştırmanın, İsrail saldırganlığının meşrulaştırılmasına hizmet ettiği düşünülmektedir. ABD, Hamas'ı terörist bir örgüt olarak gördüğü için Hamas'ın Filistin halkının onur ve kendi kaderini tayin hakkını temsil etmediğini açıkça ifade etmektedir (Devran ve Karataş, 2025). Türkiye'de ise Hamas, topraklarını savunan ve işgale karşı direnen milli bir kuvvet olarak betimlenmektedir (Seyhan, 2025). Batı medyasında İsrail, Arap çöllerinde inşa edilen Batı gelişmişliğinin kalesi bir aktör olarak mağdur vasfıyla haberlerde kendisine yer bulmaktadır (Çakırca, 2024). İsrail, saldırılarını nefsi müdafaa olarak öne sürerek gerçekleri kamufle etmeye ve kendi çizdiği portreyi hakikat olarak lanse etmeye çalışmaktadır (Eroğlu, 2024). Temsil kavramı bu bağlamda, tıpkı bir tiyatro sahnesinde aktörlerin rollerini oynayarak izleyicinin algısını kasıtlı olarak şekillendirmesi gibi siyasi aktörlerin kendi eylemlerini meşrulaştırmak ve rakiplerini gayrimeşru ilan etmek amacıyla kullandığı dilsel, görsel ve ontolojik araçların bütünüdür ifade etmektedir (Özkan, 2020).

Haber medyasında anlam inşası, medyanın dünyada meydana gelen olayları ve haberleri pasif bir şekilde tanımlamak veya kaydetmekle kalmamaktadır.

Anlam inşası, bu olayları bir dizi kaynak söylem türüne dayanarak aktif bir şekilde yeniden oluşturulmasıdır (Türkoğlu, 2024). Ek olarak anlam inşası, savaş ve çatışma dönemlerinde, kamuoyunun yönlendirilmesi ve uygulanan eylemlere meşruiyet kazandırılması için kritik bir rol oynamaktadır (Seyhan, 2025). Bunun yanı sıra bu inşaa, eleştirel söylem analizi çerçevesinde incelemilmektedir. Bu analiz, söylem ile güç ilişkileri, ideolojiler ve toplumsal kimlikler gibi diğer toplumsal unsurlar arasındaki ilişkilere odaklanarak, toplumsal çözümlemeye özgün bir katkı sunmaktadır (Devran ve Karataş, 2025; Foucault, 1980).

Dezenformasyon yoluyla oluşturulan yanlış bilinç algısı ve anlam inşası, kriz ve savaş dönemlerinde gerçeğin yerini alacak bir kurgu oluşturmayı amaçlamaktadır (Avşar ve Koyuncu, 2024). Medya, bir araç göreviyle ideolojilerin yayılması ve halk üzerinde etki kurma amacıyla kullanılabilir (Sancak, 2023). Bu sayede medya, egemen sınıfların lehine toplum üzerinden rıza oluşturma görevini yerine getirmektedir (Türkoğlu, 2024). Dezenformasyon ise yanlış bilinç inşaa etmede etkili bir araç olarak kullanılmaktadır (Kardaş, 2025). Bunun yanı sıra haber medyasında anlam inşası, bir olayın hangi perspektiften (çerçeveden) ele alınacağını belirleyen; metinsel ve görsel retoriği kullanarak aktörlerin meşruiyetini veya gayri meşruiyetini şekillendiren ve özellikle kriz anlarında kasıtlı olarak yanlış bilgileri (dezenformasyonu) yayarak hakikatin yerine kurgusal bir gerçekliği konumlandıran karmaşık ve güç odaklı bir süreçtir (Karaduman, 2017). Bu süreç, tıpkı bir heykeltıraşın elindeki kil gibi ham olay bilgisini alıp, belirli bir amaç ve ideoloji doğrultusunda şekillendirerek kamuoyuna sunulan nihai bir anlam ürünü ortaya çıkarmasına benzemektedir (Devran ve Karataş, 2025).

Fairclough'a (2015) göre söylem, dilsel bir yapı olmanın yanında iktidar ilişkileriyle iç içe geçmiş bir toplumsal pratiktir. Bu bağlamda, söylem analizinin temel amacı, söylem ile diğer toplumsal unsurlar (güç ilişkileri, ideolojiler, toplumsal kimlikler vb.) arasındaki ilişkilere odaklanarak, toplumsal çözümlemeye özgün bir katkı sunmaktır (Müftüler, 2023). Fairclough (1992), söylemin iktidar yapıları tarafından şekillendirildiğini ve bu yapılar aracılığıyla toplumsal düzlemde yeniden üretildiğini vurgulamaktadır. Bu üretim süreci, söylemin egemen güç odaklarının çıkarları doğrultusunda biçimlendirilmiş bir yapıya bürünmesi ile sonuçlanmaktadır (Ercan ve Danış, 2019).

2.2. Batı Medyasında Orta Doğu ve Filistin'in Tarihçesi

Batı mediasında Orta Doğu ve Filistin'in tarihsel aktarımı, çatışmaların haberleştirilmesiyle sınırlı kalmamaktadır. Bu coğrafya ile ilgili tarihsel aktarım, ideolojik söylemlerin yeniden üretildiği bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır (Yılmaz, 2024). XIX. yüzyıldan itibaren Batı'nın bölgeye yönelik kültürel ve siyasi müdahaleleri, Filistin'i medya dilinde sürekli çatışma bölgesi olarak kodlamış ve bu çerçeve 1948 sonrası söylemlerle bu ifade ediliş şekli pekişmiştir (Karaköse, 2018; Kişi, 2023). Medya, bu süreçte aktarıcı rolüne ek olarak ideolojik temsil üreten bir mekanizma hâline gelmiştir (Aydın, 2023).

Filistin meselesinin kökenleri, Napolyon'un 1799'da bölgeye dair Yahudi devleti fikrini ortaya atmasına ve 1897 Birinci Siyonizm Kongresi'nden itibaren Siyonist söylemin Batı basınında yaygınlaşmasına dayanmaktadır (Akdoğan, 2023; Gölcü ve Karadeniz-Demirata, 2024). Bu dönemde dini referansların tahrif edilerek Filistin'in Yahudilere ait olduğu iddiası bir dezenformasyon biçiminde ele alınmaya başlanmış, 1930'lardan itibaren Batı'nın tarihsel sorumluluk duygusuyla Siyonizm'i desteklemesi Filistinlilerin görünmezleşmesine yol açmıştır (Yardım ve Karakoyunlu, 2021; Tekin, 2025). Bunun yanı sıra İsrail'in kuruluşu, Batı kapitalizminin sömürgeci geleneğinin uzantısı olarak da değerlendirilmiştir. Filistinlilerin yaşadığı kayıplar ise gönüllü terk gibi yanlış söylemlerle meşrulaştırılmıştır (Yenikeçeci, 2016; Kaplan, 2025).

1948 sonrası süreçte Said (1978; 1993), Batı mediasının İsrail'i stratejik bir Batı kalesi olarak konumlandığını ve bu nedenle hak ihlallerinin görmezden geldiğini ya da dezenformasyonla örtülmeye çalışıldığını vurgulamaktadır. Said'in anlatma izni (1984) adlı eseri, 1982 Sabra-Şatilla Katliamı sonrasında Batı mediasında katliamın sorumluluğunun söylemsel olarak belirsizleştirilmesi, Filistinli tanıklıkların dışlanması ve İsrail'in rolünün edilgen yapılar aracılığıyla arka plana itilmesi yoluyla kurulan yanlış temsilleri çözümlemektedir (Said, 1984; Miladi, 2025). Bununla birlikte Finkelstein (2003), İsrail'in işgal politikalarını meşrulaştırmak için holokost söylemini araçsallaştırdığını ileri sürmektedir. Bu dönemde Filistin'deki insan hakları ihlalleri Batı literatüründe soykırım yerine çoğunlukla çatışma olarak nitelendirilmiştir (Akka-ya ve Gürsu, 2024; Babahanoğlu, 2024; Bozbuğa, 2025).

2000'lerden itibaren Filistin'in öteki olarak temsil edilmesi belirginleşmiş; İsrail bu söylemde savunma gücü, Filistinliler ise aktivist, militan veya terörist gibi kavramlarla konumlandırılmıştır (Özçelik, 2019; Çalık-Topuz, 2022). Batı medyası çatışma dönemlerinde pasifleştirilmiş dil kullanarak sivil kayıpların sorumluluğunu görünmez kılmış, böylece ölümler sanki doğal bir süreçmiş gibi yansıtılmıştır (Akdoğan, 2023). Bu temsil biçimi Batı'nın kendisini modernliğin merkezi, Filistin'i ise irrasyonel bir öteki olarak sunmasına hizmet etmiştir.

7 Ekim 2023 sonrasında Batı medyasındaki yanlılık keskinleşmiş; Aksa Tufanı'nın yıllardır süren abluka ve işgal politikalarının sonucu olduğu gerçeği çoğu zaman göz ardı edilmiştir (Gölcü ve Karadeniz-Demirata, 2024; Miladi, 2025). Bu dönemde doğrulanmamış bilgiler hızla yayılmış; 40 bebek iddiası gibi haberler CNN tarafından teyitsiz biçimde dolaşıma sokulmuş, ABD Başkanı Biden tarafından da bu söylemler tekrar edilmiştir (Blumenthal ve Rubinstein, 2023; Izso ve Salem, 2023). İsrail Savunma Bakanı'nın Filistinlileri insansı hayvanlar olarak nitelemesi ve masum sivil yoktur içerikli resmî videolar, Batı'nın değer söylemindeki çelişkileri gözler önüne sermiştir (Gedik, 2024). Ayrıca sosyal medyada Pallywood söylemiyle Filistinlilerin acılarının abartıldığı iddiası yaygınlaştırılmıştır (Kaplan, 2025). Bu süreçte Filistin'e destek veren gazeteci, akademisyen ve sanatçılar Batı'da sistematik baskı ve sansürle karşılaşmıştır (Şahin, 2024; Umunç, 2025; Alwaheidi, 2024).

Tüm bu tarihsel ve söylemsel örüntüler, Batı medyasının Filistin'i bir haber konusu olarak ele almanın yanında ideolojik bir temsil alanı olarak kurguladığını; kullanılan dilsel stratejilerin ise uluslararası kamuoyunun algısını derinden şekillendirdiğini göstermektedir. Bu kapsamda genel olarak Batı medyasının Orta Doğu ve Filistin'i ele alış biçimi tarihsel, siyasi ve ideolojik bir bütünlük içinde şekillenmiş; kullanılan dilsel stratejiler hem İsrail'in politikalarını meşrulaştırmış hem de Filistinlilerin sesini görünmez kılmıştır. Böylece medya, olayları aktaran bir araç olarak değerlendirilmekle birlikte uluslararası kamuoyu algısını yönlendiren ideolojik bir aktöre de dönüşmüştür.

2.3. Kapak Tasarımının İletişimsel İşlevi

Kapak tasarımı, dergi yayıncılığında estetik bir unsurdur. Bu türden tasarımlar iletişimsel bir işlev ve özellik taşımaktadır (Sevindik, 2016). Dergi kapağı, okuyucunun dergiyle kurduğu ilk temas noktasıdır ve bu nedenle görsel retorik en yoğun biçimde kullanıldığı alanlardan birini temsil etmektedir (Kavuran ve Özpolat, 2016; Yaşa, 2025). Karadağ vd. (2025)'ne göre görsel retorik, kapakta kullanılan fotoğraf, renk, tipografi ve sembolik öğelerin bir araya gelerek okuyucuda belirli bir anlam üretmesini sağlamaktadır. Örneğin, güçlü kontrastlarla tasarlanmış bir kapak, dikkat çekiciliği artırırken; tipografinin modern veya klasik tercih edilmesi, derginin kimliğini ve ideolojik yönelimini yansıtmaktadır (Kavuran ve Özpolat, 2016; Arslan, 2024).

Kapak fotoğrafı, derginin mesajını doğrudan ileten en önemli öğelerden bir tanesidir (Kara, 2025). Fotoğrafın seçimi, kadrajı ve estetik düzenlemesi, derginin hedef kitlesine yönelik söylemini belirlemektedir (Arslan, 2024). Renk kullanımı ise psikolojik etkiler yaratmakta (Tos, 2024); kırmızı enerjiyi ve dinamizmi, mavi güveni ve otoriteyi, siyah ise prestij ve ciddiyeti çağrıştırmaktadır (Sevindik, 2016). Tipografi, derginin kimliğini pekiştirmekte, okunabilirlik ve estetik dengeyi sağlamaktadır (Yılmaz ve Topakta, 2014). Sembolik öğeler ise kapakta kullanılan ikonlar, metaforlar veya kültürel referanslarla okuyucunun zihninde derin anlamlar üretmektedir (Ay, 2024).

Batı dergiciliğinde kapak tasarımları, toplumsal algı oluşturma en güçlü araçlarından biri konumundadır (Sevindik, 2016). Time, Vogue, National Geographic gibi dergiler, kapakları aracılığıyla içerik sunmakla birlikte toplumsal olaylara dair güçlü ideolojik ve kültürel mesajlar vermektedir (Behshad ve Ghaniabadi, 2015; Tosun ve Çetintaş-Yıldırım, 2024). Örneğin, savaş dönemlerinde kullanılan dramatik fotoğraflar, toplumsal duyarlılığı artırırken; moda dergilerinde kullanılan estetik kapaklar, tüketim kültürünü ve güzellik ideallerini yeniden üretmektedir (Yan ve Bissell, 2014). Bu bağlamda kapak tasarımı, bir görsel düzenleme olmanın yanında toplumsal söylem üretiminde ideolojik bir araç olarak işlev görmektedir (Modu ve Bwala, 2023). Karadağ vd. (2025) göre dergi kapağı tasarımı görsel retorik, sembolik iletişimin ve ideolojik söylemin kesişim noktasında yer almakta, Batı dergiciliğinde toplumsal algı oluşturma en etkili araçlarından biri olarak varlığını sürdürmektedir.

2.4. Dergi Kapaklarının Görsel-İdeolojik İşlevi ve Medya Ekosistemindeki Konumları

Batı medya ekosisteminde dergiler içerik aktaran mecralar olmanın yanında ideolojik kimlikleri, kurumsal misyonları ve üretim modelleriyle birbirinden farklı konumlar alırlar. Bu farklı konumlanış, özellikle dergi kapaklarının tasarımı ve temsili üzerinden gündem biçimlendirme, algı üretme ve söylem inşası açısından kritik önem taşımaktadır.

The Economist, ekonomi-politik perspektifini merkezine koyan; küresel kapitalizmin, neoliberal politikaların ve uluslararası sistemin aktörlerini analiz eden bir dergi olarak konumlanmaktadır. Bu bağlamda Aydın'a (2022) göre dergi kapakları haber özetleri taşımanın yanında ekonomik krizler, jeopolitik riskler veya küresel güç dengeleri gibi konuları ideolojik bir çerçevede sunma işlevi görmektedir. The Economist'in bu işlevi, Papatya'ya (2022) göre dergi kapaklarını strateji bilim/estetik analiz kapsamında bir söylem aracı hâline getirme potansiyeli doğurmaktadır.

Time dergisi, kurulmasından bu yana küresel popüler kültür, politika ve kamuoyunun gündemini şekillendiren bir mecra olmuştur. Time'ın kapakları, küresel liderleri, krizleri, toplumsal olayları büyük ve sembolik imgelerle sunarak geniş kitlelerde ortak algı ve farkındalık üretmektedir. Bu yönüyle Time, Adaklı'ya (2010) göre küresel kamuoyunun hangi olaylara dikkat etmesi gerektiğini görsel ve sembolik olarak belirleyen bir ikon üretim merkezi görevini üstlenmektedir. Bu ikon üretimi, popüler kültür ve medya gücünün iç içe geçtiği bir söylem yapısı ortaya çıkarmaktadır (Ercansungur ve Çetin, 2023).

Der Spiegel, Alman medya geleneğinde, siyasal ve toplumsal sorunlara dair eleştirel gazeteciliği sürdüren bir aktördür. Hem basılı hem dijital platformlarda kamuoyunu bilgilendirme sorumluluğu ve eleştirel analiz geleneğiyle öne çıkmaktadır (Yang, 2010), Bu konum Bendaş'a (2020) göre derginin kapaklarında sadece haber vermekten ziyade — özellikle çatışma, kriz ya da uluslararası sorunlar söz konusu olduğunda — politik sorumluluğu ve etik soruları görünür kılma potansiyeli barındırır. Dolayısıyla Der Spiegel, kapakları aracılığıyla küresel medyada eleştirel duruşun sembolik temsilcisi olabilir.

Stern dergisi daha dramatik, insana odaklı, görsel ve duygusal yoğunluğu yüksek kapaklarla okurda empati, duygusal tepki ya da duyarlılık uyandırmayı hedefleyebilmektedir. Savaş, insani krizler, göç, sivil kayıplar gibi temaları işlerken Stern'in kapakları, görsel retorik ve dramatik anlatımı birleştirerek okuyucu üzerinde derin iz bırakan söylemler inşa edebilir. Bu yönüyle Stern, Ercansunger ve Çetin'e (2023) göre medya ekosisteminde insani krizlerin görünür kılınması ya da duygusal farkındalık üretimi bağlamında özel bir konumda yer alır.

Bu dört dergi — The Economist, Time, Der Spiegel ve Stern — aynı küresel medya alanı içinde yer almakla birlikte, ideolojik misyonları, hedef kitleleri, yayın politikaları ve kapak stratejileri bakımından birbirinden belirgin biçimde ayrılmaktadır. Bu çeşitlilik:

- küresel kamuoyunun çeşitlenen beklentilerine,
- farklı ideolojik, politik ve kültürel çerçevelere,
- medya tüketiminin çok yönlülüğüne cevap verebilecek kapasitededir.

Dolayısıyla bu dergilerin kapaklarının birlikte analiz edilmesi, Batı medyasının Gazze/İsrail bağlamındaki temsil stratejilerinin homojen değil, çok katmanlı, zaman-mekân ve ideoloji bağlamında çeşitlenen olduğunu göstermek açısından teorik ve metodolojik olarak güçlü bir zemin sunmaktadır.

3. Yöntem

3.1. Araştırmanın Konusu, Amacı ve Önemi

Araştırmanın konusu, Batı basınında Gazze'nin nasıl temsil edildiğini dergi kapakları üzerinden incelemektir. Çalışmanın amacı ise Batı basınının Gazze'ye ilişkin söylem ve temsil pratiklerini kapak tasarımlarının görsel retorik üzerinden ele almaktır. Çalışmanın önemi, Gazze-İsrail çatışması üzerine yapılan çok sayıda söylem analizinin çoğunlukla haber metinlerine odaklanmasına karşın kapak tasarımlarının görsel ideoloji üretimindeki belirleyici rolünü merkeze alması ve verilmek istenen görsel metinsel mesajların neler olduğunun ortaya konmasıdır. Dergi kapakları okuyucuya iletilmek istenen mesajın en yoğunlaştırılmış hâlini temsil etmektedir. Bu bağlamda kapakla-

rın gösterge bilimsel açıdan incelenmesi, medyanın çatışma temsiliinde nasıl stratejik tercihler yaptığına dair daha detaylı ve bütüncül bir okuma imkânı sunacaktır.

3.2. Araştırmanın Soruları

Araştırma, 2023–2025 yılları arasında Time, The Economist, Der Spiegel ve Stern dergilerinde yayımlanan ve Gazze-İsrail çatışmasını konu alan kapak görsellerinin incelenmesini kapsamaktadır. Bu kapsam hem kronolojik bir sınır hem de belirli bir medya türü (dergi kapakları) üzerinden odaklanmış bir analiz imkânı sunmaktadır. Bu doğrultuda araştırma şu temel sorulara odaklanmaktadır:

AS 1: Time, The Economist, Der Spiegel ve Stern dergileri 2023–2025 döneminde Gazze-İsrail çatışmasını kapakları aracılığıyla nasıl temsil etmektedir?

AS 2: Bu kapaklarda kullanılan görsel göstergeler, Gazze’yi hangi ideoloji ve söylemsel çerçeveler içinde sunmaktadır?

AS 3: Batı medyasının bu kapaklar üzerinden kurduğu anlamlar, Gazze’yi nasıl konumlandırmaktadır?

AS 4: Görsel retoriğin kullanımı, çatışmanın tarafları arasındaki güç ilişkilerini nasıl yeniden üretmektedir?

3.3. Araştırmanın Örneklem Yöntemi

Bu araştırmada örneklem seçiminde nitel araştırma yöntem süreçlerinde yararlanılan amaçlı örneklem yöntemi kullanılmaktadır. Patton’a (2015) göre amaçlı örneklem; nitel araştırmalarda belirli bir amaca hizmet eden, derinlemesine bilgi sağlayacak örneklerin bilinçli olarak seçildiği bir örneklem yöntemidir. Palinkas vd. (2015) göre bu örneklem yönteminde araştırmacı, çalışmanın sorularına yanıt verecek bilgi yoğunluğu yüksek birimler üzerinde odaklanır ve evrenden rastgele değil, stratejik olarak örnekler seçebilmektedir. Ek olarak amaçlı örneklem, özellikle sınırlı sayıda ve özel nitelikli veri kaynağına ulaşılması gerektiğinde etkili bir yöntem olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda Time, The Economist, Der Spiegel ve Stern dergileri örneklem kapsamında değerlendirmeye alınmaktadır. Bu dergiler Batı med-

yasında ideolojik çeşitliliği, temsil gücü ve küresel etki alanı en geniş yayın organları arasında yer almaktadır. Küresel etki gücü yüksek, Batı merkezli ve politik gündemi belirleme kapasitesine sahip bu dört derginin seçilme nedeni, Gazze temsillerinin uluslararası kamuoyu algısı üzerinde güçlü bir etki yaratma potansiyelleridir.

3.4. Araştırmanın Veri Toplama Tekniği

Araştırmada veri toplama tekniği olarak doküman incelemesinden yararlanılmaktadır. Bowen'a (2009) göre doküman incelemesi; mevcut belgeler, yayınlar ve arşiv materyalleri üzerinden bilgi toplama ve veri üretme sürecidir. Bu teknik, özellikle geçmiş olaylar, yayınlar veya medya içerikleri gibi doğrudan gözlemlenemeyen unsurların analizinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Doküman incelemesi, nitel araştırmalarda güvenilir ve zengin veri sağlayan bir yöntem olarak kabul edilmektedir. Belgeler araştırmacıya olayların, söylemlerin ve temsillerin tarihsel ve bağlamsal çerçevesini sunmaktadır (Yin, 2014). Bu çerçevede araştırmada, doküman inceleme tekniği kapsamında 2023–2025 yılları arasında Time, The Economist, Der Spiegel ve Stern dergilerinde yayımlanan Gazze-İsrail temalı kapaklar incelemeye alınmaktadır. Kapaklar hem görsel hem de metinsel öğeler aracılığıyla Batı medyasının Gazze'ye ilişkin söylem ve temsil pratiklerini ortaya koyan birincil veri kaynağı olarak değerlendirilmektedir. Kapaklarda yer alan fotoğraf, renk, tipografi, sembolik öğeler ve çerçeveleme stratejilerini sistematik bir şekilde analiz etmek, medya temsiliinin ideolojik ve görsel boyutlarını ortaya çıkarmak ve görsel odaklı yaklaşımıyla doğrudan uyumlu bir veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi tekniği araştırma çerçevesinde kullanılmaktadır.

3.5. Araştırmanın Analiz Yöntemi

Araştırmada kullanılan veri analiz yöntemi nitel araştırma yöntem süreçlerinde yararlanılan gösterge bilimsel analizdir. Aker vd. (2023) göre gösterge bilim, iletişim ve medya çalışmalarında anlam üretim süreçlerini çözümlemek için kullanılan en temel yöntemlerden bir tanesidir. Saussure'ün (2014) dil bilimsel yaklaşımından türeyen gösterge bilim, her türlü kültürel ürünün bir gösterge olarak ele alınabileceğini öne sürmektedir. Gösterge, iki bileşenden oluşmakta: gösteren ve gösterilen olarak ifade edilmektedir (Civelek ve Türkay, 2020). Bu ikili yapı, anlamın nasıl kurulduğunu açıklamak için

temel bir çerçeve sunmaktadır (Rıfat, 2014). Gösterge bilimsel çözümlemelerde göstergeler bireysel anlamlar üretmekle birlikte toplumsal kodlar, kültürel göndermeler ve mitlerle ilişkiler kurmaktadır (Aşan, 2022). Barthes'ın (2018) yaklaşımı, bu noktada kritik bir katkı sağlamaktadır. Barthes, gündelik yaşamda karşılaşılan imgelerin yüzeydeki denotatif (düz anlam) düzeyin ötesinde, konotatif (yan anlam) düzeyde ideolojik anlamlar taşıdığını vurgulamaktadır (Karaman, 2017). Bunun yanı sıra Barthes'ın (2023) mit kavramı, kültürel göstergelerin ideolojik işlevini açıklamak için önemli bir araç konumundadır. Örneğin, bir dergi kapağında kullanılan bayrak görseli ulusal kimliği denotatif düzeyde ifade etmekle birlikte konotatif düzeyde milliyetçilik, aidiyet ve ideolojik söylemleri yeniden üretebilir. Chandler'a (2007) göre Barthes'ın metafor anlayışı; gösterge bilimsel okumasında bir göstergenin başka bir kavramla benzerlik ilişkisi kurarak soyut bir anlam alanı oluşturmaktır. Bir başka ifadeyle metafor, görüntüde yer alan bir unsurun, yüzeydeki doğrudan anlamının ötesine geçerek daha geniş bir kültürel veya politik söyleme işaret etmesini sağlamaktadır. Barthes'ın (1977) anlam üretiminde metonimi ise parçanın bütününe yerine geçmesi olarak ifade ettiği bir başka retorik mekanizmadır. Metonimik temsil, belirli bir unsurun tüm bir toplumsal grup, politik süreç veya tarihsel bağlam adına konuşmasını sağlamaktadır (Fiske, 2011). Bu bağlamda Kızıldemir'e (2025) göre görsel gösterge bilim, medya ve tasarım çalışmalarında imgelerin toplumsal algı oluşturma-daki rolünü çözümlemek için kullanılabilir. Dergi kapakları, reklam afişleri, televizyon haberleri ya da dijital medya içerikleri estetik düzenlemeler olmanın yanında kültürel kodların ve ideolojik söylemlerin taşıyıcıları konumundadır (Papatya ve Geniş, 2018). Bu bağlamda Time, The Economist, Der Spiegel ve Stern dergilerinin 2023–2025 yılları arasında yayımlanan Gazze-İsrail temalı kapakları, Saussure ile Barthes'ın görsel gösterge bilim yaklaşımı temel alınarak incelenmektedir. Çalışmada her bir dergi kapağı için önce gösterge belirlenmiş, ardından Saussure'ün kuramsallaştırdığı ikili yapı doğrultusunda kapakta yer alan tüm görsel ve metinsel unsurlar gösteren ve gösterilen düzeylerinde analiz edilmektedir. Barthes'ın yaklaşımıyla bu ikili yapı dilsel aktarımla birlikte görsel göstergelere de uygulanmakta; böylece kapaklarda üretilen anlamlar hem denotasyon hem de konotasyon katmanlarında değerlendirilmektedir. Bu iki katman Saussure'ün gösteren ve gösteren kavramlarıyla ilişkilidir. Bununla birlikte her kapakta yer alan imgeler Barthes'ın (2018) gösterge bilimsel analiz sürecinde yararlandığı metafor

ve metonimi kategorileri üzerinden de çözümlenmektedir. Metafor analizinde, kapakta kullanılan obje, figür, renk, kompozisyon ve sembolik öğelerin hangi soyut kavramlarına odaklanılmakta; metonimi analizinde ise belirli bir unsurun bütün bir toplumsal grup, politik durum veya ideolojik çerçeveyi nasıl temsil ettiğine bakılmaktadır. Bu doğrultuda her kapak, (1) gösterge, (2) gösteren, (3) gösterilen, (4) metafor, (5) metonimi başlıkları altında sistematik şekilde kodlanmaktadır. Bu yöntemsel yaklaşımla hem Saussure'ün yapısalci gösterge modelini hem de Barthes'ın kültürel mit okumasını bir araya getirerek dergi kapaklarının estetik boyutuyla birlikte ideolojik birer görsel söylem alanı olduğu görünür kılınması amaçlanmaktadır.

3.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, 2023–2025 yılları arasında Gazze-İsrail temalı dergi kapaklarıyla sınırlıdır; dolayısıyla elde edilen bulgular yalnızca bu dönem ve seçilen yayınlar için geçerlidir. Çalışma yalnızca Batı medyasına odaklandığından, Orta Doğu, Asya veya Latin Amerika medyası gibi farklı coğrafi ve kültürel perspektifler analiz dışında bırakılmıştır. Ayrıca analiz, sadece kapak görsellerini incelemekte; derginin iç sayfa haberleri, makaleleri veya dijital içerikleri kapsamadığından, kapakların temsil gücünün derginin bütün içeriğiyle kıyaslandığında sınırlı bir yansıma sunacaktır.

4. Bulgular

Bu çalışmada 2023–2025 yılları arasında Time, The Economist, Der Spiegel ve Stern dergilerinin arşivlerinde erişilebilen kapaklar taranmış ve amaçlı örnekleme yaklaşımıyla Gazze-İsrail çatışması temalı toplam 12 kapak inceleme kapsamına alınmıştır (Patton, 2015). Bu 12 kapak, çatışmayla doğrudan ilişkili (kapakta “Gaza/İsrail” gibi açık gönderim bulunan) 8 kapak ve dolaylı ilişkili (çatışmayı “Orta Doğu savaşı/insani kriz/ateskes” gibi daha genel çerçevelerle kuran) 4 kapak olarak sınıflandırılarak belirlenmiştir. Seçim sürecinde çatışmaya yalnızca örtük gönderim taşıyan veya görsel-metinsel kurgusu büyük ölçüde tekrar eden kapaklar dışarıda bırakılarak çözümlemenin karşılaştırılabilirliğinin ve anlam çeşitliliğinin korunması hedeflenmiştir. İnceleme kapsamındaki kapaklar, görsel ve metinsel göstergeler üzerinden kodlanarak Saussure'ün gösteren–gösterilen modeli ile Barthes'ın denotasyon–konotasyon ve mit düzeyi çözümleme yaklaşımı doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Gösterge:

Dergi Adı: Der Spiegel

Tarih: 04.11.2023

Metafor:

- 1) Krater = Savaşın açtığı derin yara.
- 2) Enkaz = Çökertilmiş bir gelecek.
- 3) Kalabalık = Kolektif yas ve şok.
- 4) Gri gökyüzü = Umutsuzluk, hava acıyı taşımaktadır.

Metonimi: Gazze'nin bütünü enkaz manzarasıyla temsil edilirken dev krater saldırının kaynağını, gücünü ve sonuçlarını tek bir noktada simgelemektedir. Kalabalık ise Gazze halkının tamamını yansıtan bir metafor hâline gelirken tüm bu yıkım sahnesi savaşın politik sonuçlarının kısa ve çarpıcı bir özetine dönüşmektedir.

Gösteren: Geniş bir yıkım alanının ortasında dev bir patlama krateri bulunmakta, tozlu ve puslu bir gökyüzünün altında yüzlerce sivil enkazın üzerinde dolaşıyor ya da bir araya gelmiş hâlde durmaktadır. Tamamen çökmüş ve yerle bir olmuş binaların arasına branda, tahta ve metal parçaları dağılmıştır. Bu sahneyi çerçeveleyen DER SPIEGEL'in kırmızı kapak tasarımında büyük başlık olarak "ALBTRAUM GAZA" (Gazze Kâbusu), alt başlıklarda ise İsrail'in sınırlarıyla birlikte rehinelere ve siviller konusuna yer almaktadır.

Gösterilen: Büyük ölçekli bir katliamın ardından ortaya çıkan yıkım, savaşın siviller üzerindeki ağır sonucunu gözler önüne sererken dev krater saldırının gücünün fiziksel bir kanıtı olarak belirlemektedir. Kalabalığın kayıp ve ölü beden arayışı içindeki çaresizliği gri, ağır bir atmosferle birleşerek travmanın hâlâ sürdüğünü hissettirmektedir. Tamamen yıkılmış şehir yaşamın yok oluşunu simgelemekte ve alt başlıkların işaret ettiği üzere tüm bu manzara İsrail'in askerî operasyonlarının sınırlarıyla ilgili etik bir sorgulamayı da beraberinde getirmektedir.

Tablo 1. Der Spiegel Dergisinin 04.11.2023 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** Der Spiegel**Tarih:** 05.10.2024**Gösteren:** Kapak, dört ayrı kareye bölünmüş çoklu bir anlatı sunmakta:

Üst Sol (Gaza): Yoğun duman içinde silüet hâlinde görünen bir erkek figürü; tozlu, sisli, gri atmosfer; enkaz üzerinde yalnız yürüyen bir beden.

Üst Sağ (Libanon): Gecenin karanlığında büyük bir patlama, turuncu alev bulutu, saldırıya uğramış bir şehir silüeti.

Alt Sol (Libanon): Ağlayan veya acı içinde olan bir kadın; yüzünü eline dayamış; gözyaşı, kayıp, travma ifadesi.

Alt Sağ (İsrail): Yıkılmış beton bir binanın cephesi, harabeler arasında dikey şekilde asılı büyük bir İsrail bayrağı.

Kapakta Der Spiegel'in turuncu çerçevesi vardır. Başlık olarak, "TEUFELSKREIS NAHOST" (Kı-sır Döngü, İçinden Çıkılamayan, Kendi Kendini Besleyen Olumsuz Süreç) yer almaktadır. Alt başlıkta ise "Vom 7. Oktober zum grossen Krieg?" (7 Ekim'den büyük bir savaş mı?) sorusu ve başlığı yer almaktadır.

Metafor:

1) Silüet ve duman = Belirsizlik, yok oluş ve kimlik kaybı

2) Büyük patlama = Şiddetin kontrolden çıkması

3) Ağlayan kadın = Savaşın evrensel yüzü (insani travma)

4) Yıkıntı içindeki bayrak = Devlet kimliğinin tehdit altında olduğu durum

Metonimi: Gaza'daki tek insan figürü: Tüm Gazze halkı

Patlama: Lübnan'daki askerî gerilim ve bölgesel çatışmalar

Kadın yüzü: Sivil acısının kolektif temsilcisi

Yıkılmış binadaki bayrak: İsrail toplumunun savaşa yüzleşmesi

Dört kare bir araya gelince: Orta Doğu'nun birbiriyle bağlantılı çatışma zinciri

Gösterilen: Bu dört görüntü birlikte okunduğunda:

- Savaşın çoklu cephelere yayılmış olduğu, Gaza ile birlikte Lübnan ve İsrail'i de kapsayan bölgesel bir çatışma örgüsü sunulmaktadır.
- Gaza'daki duman içindeki silüet, belirsizlik, kaos ve bireyin görünmezleşmesini temsil etmektedir.
- Lübnan'daki patlama karesi, kontrol edilemeyen bir şiddetin büyüdüğünü işaret etmektedir.
- Acı çeken kadın yüzü, sivil travmanın en çıplak hâlini yansıtmaktadır.
- Enkaz içindeki İsrail bayrağı, devlet kimliğinin tehdit altında olduğunu ve savaşın ulusal sembolleri bile yıprat-tığını göstermektedir.

Kapak, tüm bu sahneleri bir arada kullanarak Orta Doğu'daki çatışmanın bitmeyen, kendi kendini yeniden üreten bir şiddet döngüsü olduğunu, 7 Ekim sonrası geniş çaplı bir savaşa dönüşme ihtimalini düşün-dürmektedir.

Tablo 2. Der Spiegel Dergisinin 05.10.2024 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** Der Spiegel**Tarih:** 25.07.2025**Gösteren:** Der Spiegel'in turuncu çer-

çevesi içinde büyük başlık "GAZA"

(Gazze), alt başlıkta ise "EIN VERBRECHEN" (Bir Suç) yazmaktadır.

Kapakta birbiriyle itişmek zorunda kalan, yüzlerinde hem panik hem de çaresizlik ifadeleri taşıyan kadınlar ve genç kızlar görülmektedir. Kalabalık, yardım dağıtım noktasında ellerinde boş kaplar ve tencerelerle öne doğru uzanmaktadır.

Ön planda bağırarak bir kadın, arka planda ise güçlükle uzanmaya çalışan diğer kadın figürleri yer almaktadır. Kapların metalik parlaklığı ve hareket hâlindeki kollar sahnenin yoğunluğunu artırmaktadır.

Metafor:

- 1) Boş kaplar = Açlığın ve çaresizliğin somut hâli
 - 2) Yardım izdihamı = Savaşın görünmeyen şiddeti
 - 3) Bağırان kadın figürü = Gazze'nin sesi / acının haykırışı
 - 4) Tencerelerin çarpışması = Hayatta kalmak için verilen mücadele
- Metonimi:**

Kaplardaki boşluk: Gazze'deki gıda krizinin tamamını temsil etmektedir.

Kadınların çaresizliği: Sivil nüfusun genel durumuna işaret etmektedir.

Kalabalık: Gazze halkı.

Yardıma uzanan eller: Uluslararası yardım ihtiyacının sembolüdür.

“Bir suç” söylemi: Tüm bu sahnenin politik sorumluluğa doğrudan bir eleştirisi hâline gelir.

Gösterilen: Bu sahne, Gazze'de açlığın ve yardım kıtlığının sivilleri insani sınırların ötesine sürüklediğini, insanların temel ihtiyaçlara ulaşabilmek için tehlikeli kalabalıklara karışmak zorunda kaldığını göstermektedir. Kadınların yüzlerindeki korku, öfke, umutsuzluk ve hayatta kalma refleksi birleşerek büyük bir insani çöküşün işaretine dönüşmektedir.

Boş kaplar, yokluğun ve temel gıdaya ulaşamamanın simgesidir. “Bir suç” alt başlığı, bu durumun doğal bir felaket değil, politik bir sorumluluk ve ihmal sonucu ortaya çıkan insan hakları ihlali olduğunu ima etmektedir.

Tablo 3. Der Spiegel Dergisinin 25.7.2025 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** The Economist**Tarih:** 14.10.2023

Gösteren: Başlıkta “ISRAEL’S AGONY” (İsrail’in çektiği acı), alt başlıkta ise “and its retribution” (ve bunun bedeli) yer almaktadır. Kapakta dış mekânda, yoğun bitki örtüsünün ve yıkıntıların bulunduğu bir alanda ilerleyen İsrail askerleri görülmektedir. Ön planda iki askerîn yüzü ve teçhizatı bulanık şekilde yer alırken, odak noktası arka plandaki asker grubunda birbirlerine yakın yürüyen askerler koruyucu ekipmanlarla donatılmış, bazıları yüz maskesi takmaktadır. Ortadaki askerler, siyah bir örtüye sarılı olduğu anlaşılan bir cismi — muhtemelen bir kurbanın veya bir yaralının bedenini — birlikte taşımaktadır. Arka planda ağaçlar, hafif yıkım izleri ve dağınık bir savaş sonrası ortam hissi vardır. Işık doğal ancak sahnenin atmosferi kaotik ve gergindir.

Metafor:

- 1) Bulanık ön plan askerleri = Belirsizlik, karmaşa, travmanın tam ortasında kaybolmuş algı
- 2) Taşınan siyah örtülü beden = Savaşın geri dönüşsüz kayıpları, bir ulusun acısının yoğunlaşmış hâli
- 3) Dar bir koridordan ilerleyen askerler = Zorunlu ve tek yönlü bir hareket: misilleme döngüsü
- 4) Yıkıntı ve çalılarla kaplı arazi = Kontrolün kaybolduğu, sınırları belirsizleşmiş çatışma coğrafyası
- 5) Doğal ışık altında şiddetin sahnelenmesi = Normal hayat ile savaşın birbirine karıştığı trajik gerçeklik

Metonimi:

Taşınan beden, tek bir kaybın yanında ülkenin yaşadığı tüm travmaları temsil eden bir metonimiye dönüşmektedir.

Asker grubu, İsrail'in askerî ve politik reaksiyonunun tümünü simgeleyen kolektif bir figür hâline gelmektedir. Bulanık asker silüetleri, toplumun belirsizlik içindeki ruh hâlini, acı ile öfkenin eş zamanlı varlığını yansıtan bir görsel kısaltma işlevi görmektedir. Yıkıntılı ve düzensiz çevre, çatışmanın cephede ve yaşamın her alanında hissedildiğini gösteren bir mekânsal metonimi olarak kullanılmaktadır.

Gösterilen: Bu kapak The Economist'in başlıkla net şekilde kurduğu çerçeveye uygun olarak İsrail'in yaşadığı acıyı ve buna verilen askerî karşılığı aynı sahnede yoğunlaştırmaktadır. Askerlerin beden taşınması, yaşanan saldırıların dramatik sonuçlarını somut hâle getirmekte, görüntünün bulanık odaklı kompozisyonu travmanın her yana yayıldığı bir psikolojik alan yaratmaktadır.

Kapak, izleyiciye iki eş zamanlı duygu ile seslenmektedir: Birincisi; İsrail'in maruz kaldığı kaybın ağırlığı, ikincisi; bu kaybın ardından başlatılan askerî operasyonların karşılık verme mantığı.

Arka planın doğallığı ile askerî hareketliliğin yoğunluğu arasındaki kontrast, sivil alan ile savaş alanının birbirine karıştığı bir gerçeği göstermektedir. The Economist, burada olayların dramatik boyutlarıyla birlikte çatışmanın etik, stratejik ve duygusal katmanlarını da imleyen bir görsel tercih yapmaktadır.

Tablo 4. The Economist Dergisinin 14.10.2023 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** The Economist**Tarih:** 24.10.2023

Gösteren: Başlıkta “WHERE WILL THIS END?” (Bunun sonu nereye varacak?) yer almaktadır. Kapakta, yerde oturan küçük bir kız çocuğu görülmektedir. Çocuğun yüzü ve saçları toz içinde, kıyafetleri kirlenmiş ve o yorgundur. Çocuğun ifadesi hem donuk hem de derin bir korkuyu barındırmakta, gözleri doğrudan kameraya bakmaktadır. Etrafında sağlık çalışanı olduğu anlaşılan, mavi ve beyaz koruyucu kıyafetler giyen yetişkinler bulunmakta; bazıları çocuğa dokunmakta, bazıları ise çevrede hareket etmektedir. Arka planda başka çocuklar ve belirsiz figürler görülmektedir. Zeminin hijyenik ve parlak oluşu, sahnenin bir acil müdahale alanı veya sağlık merkezi olduğunu düşündürmektedir. Fotoğrafın merkezi tamamen çocuğun yüzü ve bakışı üzerine kurulmuş durumdadır.

Metafor:

- 1) Toz içindeki yüz ve saçlar = Savaşın çocuk bedeninde biriken yıkım, masumiyetin kirlenmesi
- 2) Çocuğun donuk bakışı = Travmanın dilsiz ama en güçlü hâli
- 3) Sağlık çalışanlarının elleri = Kırılğan iyileştirme çabaları, umut ile çaresizlik arasındaki ince çizgi
- 4) Parlak ve steril zemin = Kaos içinde yaratılmaya çalışılan güvenli alanın kırılğan yapısı
- 5) Çocuğun oturduğu yer = Savunmasızlık, yere çöküşün hem fiziksel hem duygusal bir ifadesi

Metonimi:

Küçük kız çocuğu, savaş bölgesindeki tüm çocukların ortak acısını temsil eden bir metonimiye dönüşmektedir.

Toz ve kir, bütün bir kentte yaşanan yıkımın mikro ölçekteki yansıması hâline gelmektedir.

Sağlık görevlileri, uluslararası yardım, kurtarma operasyonları ve sivil toplumun bütün çabalarının tek bir sahnede yoğunlaştırılmış temsildir.

Kurtarma merkezinin iç mekânı, savaşın dışarıdaki devasa yıkımının içeriye taşınmış bir özeti olarak durmakta — her yerin çatışmanın etkisiyle dolduğu bir dünyayı simgelemektedir.

Gösterilen: Kapak görüntüsü, savaşın ve bombardımanın en ağır sonuçlarından birine, yani sivil çocukların maruz kaldığı travmaya doğal bir odaklama yapmaktadır. The Economist, başlığı ile bu bireysel acıyı daha geniş bir siyasi ve insani çıkmazın sembolü olarak sunmaktadır. Çocuğun toz içindeki yüzü ve boş bakışı, fiziksel bir kurtarma anıyla birlikte uzun süreli ve derin bir psikolojik yıkımı da ifade etmektedir.

Görsel, çatışmaların insani bedelinin soyut bir istatistikten çok daha fazlası olduğunu hatırlatmaktadır. Sağlık çalışanlarının varlığı, bir yandan kurtarma çabalarını temsil ederken diğer yandan bu çabaların sürekliliği ve yetersizliği hakkında sorular uyandırmaktadır. Kapak, okuyucuyu hem etik hem de politik bir sorgulamaya davet etmektedir: “Bu çocukların yaşadığı acının sonu nerede? Çatışma döngüsü nasıl duracak?”

Tablo 5. The Economist Dergisinin 24.10.2023 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** The Economist**Tarih:** 09.12.2023

Gösteren: Başlıkta “HOW PEACE IS POSSIBLE” (Barış nasıl mümkün?) yer almaktadır. Kapakta açık bej tonlarında, pütürlü ve çatlak bir zemin üzerinde duran bir kelebek görülmektedir. Kelebeğin sol kanadı İsrail bayrağının renkleri ve sembolleriyle; sağ kanadı ise Filistin bayrağının renkleriyle boyanmıştır. Kelebek, kanatlarını hafif açık şekilde sergilerken zeminin üzerinde çeşitli noktalarda kurşun deliğini andıran koyu yuvarlak izler bulunmaktadır. Zemindeki çatlaklar, aşınmış yüzey ve izlerin düzeni, savaşın ya da şiddetin bıraktığı fiziksel izleri çağrıştırmaktadır. Gövde sade ve ince; kanatların renkli olması kelebek figürünü kompozisyonun merkezine taşımaktadır.

Metafor:

- 1) Kelebek = Kırılgan barış umudu, dönüşüm ve yeniden doğuş ihtimali
- 2) İsrail ve Filistin bayraklarının aynı bedende birleşmesi = Çatışmanın çözümünün karşılıklı tanıma, birlikte var olma ve ortak kader üzerinde kurulabileceği
- 3) Çatlak zemin = Savaşla zarar görmüş coğrafya, toplumlar arası güvenin kırık yapısı
- 4) Kurşun deliği izleri = Devam eden şiddetin tarihsel ve fiziksel izleri
- 5) Renkli kanatlar, solgun zemin kontrastı = Umudun karanlık koşullar içinde bile ortaya çıkabileceği

Metonimi:

Kelebeğin iki kanadı, İsrail ve Filistin halklarının tamamını temsil eden bir metonimiye dönüşmekte; iki tarafın kimlikleri tek bir yaşam formunda bir araya getirilmektedir.

Kurşun delikleri, bütün bir çatışma tarihini tekil izlerle özetleyen bir metonimik anlatım oluşturmaktadır.

Zemindeki çatlaklar, bölgenin politik, toplumsal ve psikolojik fay hatlarını sembolize eden bir “yüzeydeki kırıklar = toplumdaki kırıklar” ilişkisinin temsilcisi olmaktadır.

Kelebeğin varlığı, barış müzakereleri, diplomasinin kırılgan yapısı ve ufak bir değişimin bile büyük bir dönüşüm yaratabileceği fikrinin bir metonimisi hâline gelmektedir.

Gösterilen: Kapak, iki taraf arasında neredeyse imkânsız görülen bir barış ihtimalini, tek bir ortak beden üzerinde birleşen iki farklı ulusal kimlik sembolizmiyle sunmaktadır. Kelebek, dönüşümü, kırılganlığı ve yeniden doğuşu temsil eden klasik bir sembol olarak seçilmiştir ve savaşın ortasında dahi barışın filizlenebileceği umuduna işaret etmektedir.

Zemindeki kurşun izleri ve çatlaklar, bu barış ihtimalinin şiddetin ortasında, tarihsel acıların ve yıkımın tam kalbinde tartışıldığını vurgulamaktadır. Kelebek bu sert zeminin üzerinde narin bir varlık olarak konumlanırken ortak bir çözümün hem mucizevi derecede hassas hem de doğru koşullar sağlandığında mümkün olabileceğini ima etmektedir.

The Economist, başlık ile görüntü arasında bir umut-retorik dengesi kurmaktadır: Çatışmanın derinliğine rağmen barış “Nasıl mümkün olabilir?” sorusu hem politik aktörlere hem de okura etik bir sorumluluk çağrısı yapmaktadır.

Tablo 6. The Economist Dergisinin 09.12.2023 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** The Economist**Tarih:** 03.02.2024

Gösteren: Başlıkta "HOW TO END THE MIDDLE EAST'S AGONY" (Orta Doğu'nun acısı nasıl bitirilir?) yer almaktadır. Kapakta büyük bir Dünya küresi görülmektedir ve kürenin merkezi Orta Doğu bölgesine odaklıdır. Bu bölgeden yoğun siyah dumanların yükseldiği ve parlak bir sarı alev kütesinin yanmakta olduğu açıkça gösterilmektedir. Kürenin önünde, parlak sarı renge boyanmış koruyucu kıyafetler giyen iki itfaiyeci yer almaktadır. İtfaiyecilerden biri hortumu tutmakta, hortumdan çıkan güçlü su jeti doğrudan Dünya üzerindeki yangına yöneltilmektedir. Arka plan tamamen sıcak tonlarda (turuncu ve kırmızı), alev temasıyla uyumlu bir atmosfer oluşturmaktadır. Kompozisyon yangının ciddiyetini ve müdahalenin aciliyetini tek bir sahnede toplamaktadır.

Metafor:

- 1) Yanan dünya / Orta Doğu bölgesi = Süregelen savaşlar, insani krizler ve patlayıcı jeopolitik gerilim
- 2) İtfaiyeciler = Uluslararası toplum, arabulucular, diplomatik girişimler
- 3) Kuvvetli su jeti = Barışı sağlama çabaları, diplomatik baskı veya insani müdahaleler
- 4) Koyu siyah duman = Çatışmaların karmaşık, uzun süreli ve çözümü zor doğası
- 5) Küresel küre formu = Krizin tüm dünya için sonuçlar doğurduğu gerçekliği

Metonimi:

Orta Doğu'nun yanmakta olan kısmı, bölgenin tamamındaki çatışmaların simgesel bir özetini; tek bir yangın noktası tüm coğrafyanın acısını temsil etmektedir.

İtfaiyeciler, tekil ülkelerden ziyade uluslararası müdahale mekanizmalarının genelini temsil eden bir figüre dönüşmektedir.

Dünya küresinin kendisi, Orta Doğu krizinin küresel ekonomi, güvenlik ve diplomasi üzerindeki etkilerini tek bir görselde toplamış durumdadır.

Alev ve duman, savaşları ve bu savaşların doğurduğu siyasi entrikaların, insani trajedilerin ve bitmeyen istikrarsızlığın yoğunlaştırılmış hâli olarak kullanılmaktadır.

Gösterilen: Kapak, Orta Doğu'da süregelen krizleri (savaşlar, iç çatışmalar, insani felaketler, güç mücadeleleri) küresel bir yangın şeklinde yorumlamaktadır. Bölgedeki çatışmaların yerel dinamiklerle birlikte tüm dünyayı etkileyen bir istikrarsızlık kaynağı olduğu ima edilmektedir; dünyanın kendisi yanıyor sunumu yapılmaktadır.

İtfaiyeciler, uluslararası toplumun ya da büyük güçlerin sorumluluk aldığı, krizi söndürmeye çalışan aktörler olarak konumlandırırmaktadır. Ancak yangının büyüklüğü, alevin yoğunluğu ve dumanın karanlığı, bu müdahalenin zorluğunu ve yetersiz kalabileceğini düşündürmektedir.

The Economist'in karakteristik politik yaklaşımına uygun olarak kapak, Orta Doğu'nun acılarının bölgesel ve küresel bir güvenlik ve hatta etik sorun şeklinde değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Sorunun çözümünün dış müdahaleye mi yoksa bölgesel iç dinamiklere mi bağlı olduğu konusunda ironik bir tartışma alanı açılmaktadır.

Tablo 7. The Economist Dergisinin 03.02.2024 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** The Economist**Tarih:** 23.03.2024

Gösteren: Başlıkta "ISRAEL ALONE" (İsrail Yalnız) yer almaktadır. Kapakta geniş, çorak ve toz fırtınasıyla kaplı bir çöl manzarası bulunmaktadır. Ufuk çizgisi belirsiz, gökyüzü kumla karışmış puslu bir yapıdadır. Görselin merkezinde, ince ve eğilmiş bir sopa üzerine bağlanmış bir İsrail bayrağı yer almakta, bayrak rüzgârın etkisiyle yıpranmış ve solmuş görünümde dalgalanmaktadır. Etrafında hiçbir insan, yapı ya da canlılık belirtisi yoktur yalnızca rüzgârın sürüklediği kumlar sahneyi çevrelemektedir. Kompozisyonun sadeliği, boşluğu ve bayrağın tekliği belirgin bir yalnızlık hissi uyandırmaktadır.

Metafor:

- 1) Eğik ve ince direğe asılı bayrak = Zayıflamış ama tamamen çökmemiş ulusal direnç
- 2) Çöl ortasında yalnız duran bayrak = Diplomatik ve siyasi izolasyon
- 3) Kum fırtınası = Bölgesel kaos, baskılar ve öngörülemez uluslararası dinamikler
- 4) Solmuş bayrak renkleri = Yıpranan imaj, tartışmalı politikaların etkisi
- 5) Boş ufuk / hiçlik hissi = Geleceğe dönük belirsizlik ve destek eksikliği

Metonimi:

Bayrak, İsrail devletinin tamamını temsil eden bir metonimiye dönüşmekte; ulusal kimlik, uluslararası pozisyon ve devletin varoluşsal durumu tek bir simgede özetlemektedir.

Çölün boşluğu, İsrail'in çevresindeki diplomatik boşluğu ve müttefik eksikliğini bütünleşik bir mekân olarak temsil etmektedir.

Kum fırtınası, karmaşık ve sertleşen jeopolitik ortamın tamamının bir yansıması niteliğinde kullanılmakta; böylece bölgenin politik atmosferi tek bir meteorolojik sahneye indirgenmiş şekilde yansıtılmaktadır.

Gösterilen: Kapak, başlığında açıkça işaret ettiği gibi İsrail'in uluslararası arenada giderek yalnızlaştığı, diplomatik destek ağlarının zayıfladığı ve bölgesel krizler karşısında izole kaldığı yönündeki yorumu görselleştirilmektedir. Çölün ortasında tek başına duran, eğilmiş bir sopaya bağlı yıpranmış bayrak hem askerî ve diplomatik kuşatılmışlığı hem de dayanma gücünün sınırlarını ima etmektedir.

Boş ve tehditkâr atmosfer, ülkenin dış politikada belirsizlik ve güvensizlikle karşı karşıya olduğunu düşündürmektedir. Kum fırtınası sürekli değişen jeopolitik rüzgârları ve İsrail'in üzerine doğru esen baskıları temsil etmektedir. Bayrağın ayakta kalmak için mücadele eden konumu, ulusal direncin hâlâ sürdüğünü ancak kırılganlaştığını ima etmektedir. The Economist'in politik çerçevesine uygun olarak kapak, İsrail'in yalnızlığını sert ama minimal bir sembolizmle sunmaktadır.

Tablo 8. The Economist Dergisinin 23.03.2024 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** The Economist**Tarih:** 09.08.2025**Gösteren:** Başlıkta "WHY ISRAEL MUST HOLD ITSELF TO ACCOUNT"

(İsrail neden kendi eylemlerinin hesabını vermeli?) yer almaktadır. Kapakta tamamen yerle bir olmuş bir şehir manzarası görülmektedir. Göz alabildiğine uzanan harabeler; çökmüş beton bloklar, devrilmiş kolonlar, yıkılmış apartman iskeletleri ve gri tozla kaplanmış moloz yığınlarından görselin genelinde yaygındır. Ufuk çizgisi boyunca ayakta kalmış birkaç ağır hasarlı bina dikkat çekmekte ancak onlar da neredeyse tamamen boş iskelet hâline gelmiş durumdadır. En ön planda, yıkıntıların arasından geçen tozlu bir yol üzerinde iki sivil yürürken görülmekte, biri elinde bir poşet taşımaktadır. Şehrin tamamı sessiz, hareketsiz ve yaşamdan yoksun bir görüntü sunarken gökyüzü parlak ve açık mavi, zemindeki yıkımla çarpıcı bir karşıtlık oluşturmaktadır.

Metafor:

- 1) Harabeye dönüşmüş şehir = Yok edilen gelecek, çöküşün sürekliliği
- 2) Ayakta kalmış ama içi boş bina iskeletleri = Boşaltılmış hayatlar, yitirilmiş toplumsal hafıza
- 3) Yıkıntılar arasındaki iki sivil = Hayatta kalmanın kırılğanlığı, sivil yükün görünmez ama taşıması zor ağırlığı
- 4) Tozlu yol = Savaş sonrası belirsiz ve uzun iyileşme süreci
- 5) Açık mavi gökyüzü = Dışarıdan bakıldığında normal görünen ama gerçekte yıkımla iç içe olan çelişkili bir dünya

Metonimi:

Yıkılmış şehir, tekil bir bölgenin yanında savaşın genel olarak Gazze’de yarattığı insani ve altyapısal çöküşün tamamını temsil etmektedir.

Sahnedeki iki sivil, tüm sivillerin yaşadığı travmayı ve günlük hayatta devam etme çabasını kişisel bir anlayışa dönüştürmektedir.

Moloz yığınları, fiziksel enkazla birlikte politik hataların, askerî stratejilerin ve uluslararası hukuki tartışmaların kolektif sonuçlarını somutlaştırmaktadır.

Gösterilen: Kapak, savaş sonrası yıkımın boyutunu ve bunun doğurduğu etik ve hukuki sorumluluk tartışmasını merkezine almaktadır. Manzara, fiziksel bir yıkımı göstermekle birlikte bir toplumun tamamen travmatize edilmiş, parçalanmış hâlini temsil etmektedir. The Economist başlıkla birlikte, İsrail’in dış aktörlerle birlikte kendi kamuoyuna ve uluslararası hukuk normlarına karşı da hesap verme sorumluluğu olduğunu ima etmektedir.

Yıkımın mutlaklığı ve sivil figürlerin küçüklüğü, savaşın insan üzerindeki ölçülemez etkisini öne çıkarmaktadır. Görsel, bütün bir kentin çöküşü üzerinden orantı, güç kullanımı, askerî operasyonların sınırı gibi konulara dair kritik bir sorunsallaştırma sunmaktadır. Açık gökyüzünün sakinliği ile yerdeki felaketin şiddeti arasındaki kontrast, savaş sonrası sessizliğin altında bir küller içindeki yas olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 9. The Economist Dergisinin 09.08.2025 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** Time**Tarih:** 20.11.2023

Gösteren: Başlıkta "The Horror of Gaza" (Gazze'nin Dehşeti) yer almaktadır. Kapakta, büyük bir yıkım alanına bakan bir açıklığın içinde oturan genç bir erkek çocuk görülmektedir. Çocuk, karanlık bir iç mekân silüeti içinde yer alırken dışarıdaki alan güneş ışığıyla aydınlanmıştır. Çocuğun oturduğu yer toprak ve moloz parçalarıyla doludur, altına geçici bir oturak olarak küçük bir kutu ya da taş parçası almıştır. Dışarıdaki manzara tamamen harabeye dönmüş binalar, devrilmiş beton bloklar, bükülmüş metal yığınları ve çöküntülerden oluşmaktadır. Ufukta hâlâ ayakta duran ama ağır hasarlı yapılara, birkaç palmye ağacına ve uzak çok katlı binalara rastlanmaktadır. Çocuk başını yana çevirerek bu yıkım manzarasını seyretmektedir. Kırmızı TIME çerçevesi, görüntünün dramatik etkisini çerçeveleyen güçlü bir kontrast oluşturmaktadır.

Metafor:

- 1) Çocuğun sırtını dönmüş duruşu = Umudun ufka değil, geçmişin yıkımına dönük olması
- 2) Açıklıkta oturan figür = Güvensizlikle iç içe geçen kırılgan bir varoluş
- 3) Harabeye dönmüş şehir = Yok edilmiş gelecek, kesintiye uğramış yaşam döngüsü
- 4) İçerinin karanlığı / dışarının aydınlığı = Travmanın görünmeyen içsel ağırlığı ile dış dünyanın sert gerçekliği arasındaki tezat
- 5) Kırmızı TIME çerçevesi = Acının küresel kamuoyu tarafından çerçevelenmeye çağırılması

Metonimi:

Çocuk figürü, Gazze'deki tüm çocukların hatta genel olarak savaş mağduru sivillerin metonimisi hâline gelmektedir.

Yıkıntılar, fiziksel çöküşü aktarmakla birlikte toplumun sosyal yapısının, güvenlik hissinin ve günlük yaşamın bütünüünün yıkımını temsil etmektedir.

Açıklığın içinde oturmak, savaşın ortasında güvende olmanın bile aslında bir boşluk, bir geçici durak olduğunu simgeleyen bir mekânsal metonimidir.

Kırılmış beton ve metal parçaları, çatışma kararlarının, bombardımanların ve askerî stratejilerin sonuçlarını somutlaştıran maddi bir özet niteliğindedir.

Gösterilen: Kapak, Gazze'de yaşanan yıkımın insani boyutunu tek bir figür üzerinden aktarmaktadır: Bir çocuk. Bir yetişkin değil, bir asker değil, bir politik figür değil, en savunmasız olan. TIME'ın "The Horror of Gaza" başlığıyla birlikte bu sahne, savaşın istatistiksel veya stratejik bir mesele olmaktan çok, çocukların gözünden somutlaşan bir trajediye dönüştüğünü vurgulamaktadır. Karanlık iç mekân ile dışarıdaki parlak yıkım arasındaki karşıtlık hem fiziksel hem duygusal bir derinlik yaratmakta: İçerisi korunaklı bir alan gibi görünse de çocuğun yüzleştiği manzara, bu korunaklılığın yalnızca bir gölge yanılsaması olduğunu göstermektedir. Oturuştaki durgunluk, bir tür şok hâlini, çaresizliği ve gerçeği kabullenişin donukluğunu yansıtmaktadır. Görüntü, çatışmanın sonuçlarının siyasi ve nesiller boyu sürecektir. Bu nedenle kapak, sorumluluk, etik ve insani müdahale tartışmalarına doğrudan bir çağrı niteliği taşımaktadır.

Tablo 10. Time Dergisinin 20.11.2023 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** Time**Tarih:** 01.08.2025

Gösteren: Başlıkta “THE GAZA TRAGEDY” (Gazze’deki Trajedi) yer almaktadır. Kapakta, Gazze’de yardım dağıtımı sırasında bir bariyerin arkasında bekleyen kadın ve çocuklardan oluşan bir grup görülmektedir. Hepsi ellerinde boş tencereler, plastik kaplar ve metal kazanlar tutmaktadır. Kapların çeşitliliği ve yüksekten kaldırılmış hâlleri, kalabalığın yoğunluğunu ve ihtiyaç hâlini vurgulamaktadır. Kadınların yüzlerinde yorgunluk, kaygı ve umutsuzluk karışımı ifadeler vardır; özellikle ortadaki genç kız doğrudan kameraya bakarak güçlü bir odak noktası oluşturmaktadır. Arka planda açık mavi gökyüzü ve hafifçe seçilen bina silüetleri bulunmaktadır. Kırmızı TIME çerçevesi, kompozisyonu dramatik bir çerçeve içine alarak sahnenin aciliyetini artırmaktadır.

Metafor:

- 1) Boş kaplar = Açlık, yoksunluk, karşılanmayan insani ihtiyaçlar
- 2) Kalabalığın öne doğru uzanan kolları = Umut ile çaresizlik arasındaki ince çizgi
- 3) Ortadaki kızın doğrudan bakışı = Tüm dünyanın gözlerinin içine yöneltlen bir hesap çağrısı
- 4) Farklı şekil ve renkteki kaplar = Sınıfsal ayrımların silindiği, ortak bir yoksunluk hâli
- 5) Gökyüzünün berraklığı = Yaşanan trajedinin dışarıdan normal görünen dünyayla kurduğu acı tezat

Metonimi:

Boş tencereler, Gazze'deki gıda krizinin tümünü temsil eden bir metonimiye dönüşmektedir; her kap, bir ailenin yaşadığı yokluğun simgesi konumundadır.

Grup hâlindeki kadın ve çocuklar, bölgedeki sivil nüfusun geniş kesimlerini temsil eden kolektif bir figür hâline gelmektedir.

Bariyer hem fiziksel bir sınırı hem de Gazze'nin dış dünyaya kapatılmışlığını sembolize eden bir metonimi işlevi görmektedir.

Uzanan kollar, uluslararası topluma yöneltilmiş görünmez bir yardım çağrısının maddi ifadesi olarak kullanılmaktadır.

Gösterilen: Kapak, Gazze'deki insani krizin görünür hâle getirilmesi üzerine kuruludur. TIME, çatışmanın askerî veya diplomatik yönlerinden ziyade, açlık ve temel ihtiyaçlara erişememe gibi en çıplak hayatta kalma mücadelesi alanını öne çıkarmaktadır. Boş kaplar, fiziksel açlıkla birlikte uluslararası sistemin bölgeye yönelik yetersizliğini ve insani yardım mekanizmalarının çökmüş hâlini simgelemektedir.

Ortadaki genç kadının doğrudan bakan gözleri, izleyiciyle yüzleşme etkisi yaratmakta: Bu bakış hem yardım beklentisi hem de "Bu nasıl devam edebilir?" sorusunun sessiz ama sert bir ifadesidir. Sahnedeki çocuklar ve yaşlı kadınlar, krizin demografik sınır tanımadığını, toplumun tüm kesimlerini etkilediğini görünür kılmaktadır.

Kapak, "The Gaza Tragedy" başlığıyla birlikte, yaşananların geçici bir insani krizden öte, uluslararası siyasetin ihmalleriyle derinleşen yapısal bir trajedi olduğunu ima etmektedir.

Tablo 11. Time Dergisinin 01.08.2025 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

Gösterge:**Dergi Adı:** Stern**Tarih:** 31.07.2025

Gösteren: Başlıkta "SCHAUEN WIR HIN!" (Görmezden Gelmeyelim!) yer almaktadır. Kapakta, mor bir çarşaf veya elbise giymiş genç bir kadın, kucığında zayıf, sırtı kabuk bağlamış yaralar ve derin izlerle kaplı küçük bir çocuğu tutmaktadır. Kadının yüzü yorgun, solgun ve kaygılı; bakışları doğrudan kameraya değil, boşluğa çevrilmiş, düşünceli, tükenmiş bir hâl taşımaktadır. Çocuğun sırtında-ki yaralar ve zayıflık, görüntünün en çarpıcı unsurlarından biridir. Arka plan, eski ve kirli bir duvar; mekân yoksul, korumasız ve geçici bir sığınma hissi uyandırmaktadır. Kadın çocuğu sıkıca sarmakta, bir yandan desteklemekte ve korumakta, diğer yandan kendi kırılğanlığı da görünür hâle gelmektedir.

Metafor:

- 1) Kadının kucağındaki çocuk = Savaşın en savunmasız kurbanı, umudun ve kırılğanlığın sembolü
- 2) Çocuğun sırtındaki yaralar = Savaşın bedene yazdığı harita, görünürleşmiş travma
- 3) Kadının bakışı = Umutsuzlukla karışık dayanma gücü, sessiz bir yardım çağrısı
- 4) Kirli, çıplak duvar = Terk edilmişlik, korumasızlık; devletlerin ve kurumların yokluğu
- 5) Sarıp sarmalama hareketi = En temel insani refleks: koruma çabası, annenin kalın oluşu

Metonimi:

Anne ve çocuk, Gazze'deki binlerce sivilin ortak acısının bir temsili hâlinindedir.

Çocuğun yaralı sırtı, bir çocuğun temsiliyle birlikte bütün bir coğrafyanın maruz kaldığı fiziksel ve psikolojik yıkımın metonimisidir.

Kadının oturduğu zeminin çıplaklığı, savaşın yarattığı kurumsal boşluğu ve insani yardım eksikliğini temsil etmektedir.

Anne kucağı, devletlerin sağlayamadığı güvenlik ve destek işlevinin yerine geçen son sığınak olarak sembolik bir anlam taşımaktadır.

Stern'in "Schauen Wir Hin!" çağrısı, Almanya ile birlikte tüm uluslararası topluma yöneltilmiş kolektif bir sorumluluk uyarısının metonimisi olarak çalışmaktadır.

Gösterilen: Kapak, Gazze'deki savaşın yarattığı insani felaketi anne ve çocuk ilişkisi üzerinden sembolleştirmektedir. Stern, bu görüntüyü özellikle Almanya'nın tarihsel sorumluluğuna ve günümüz politik pozisyonuna bağlayan sert bir çağrı ile eşleştirmekte: "Almanya, kendi tarihi nedeniyle bu savaşı bitirmek için katkıda bulunmalı, hemen!" söylemini kullanmaktadır.

Kadının bakışındaki çaresizlik ile çocuğun bedensel yıkımı, fiziksel zararlarla birlikte bütün bir toplumun toplumsal ve duygusal çöküşünü yansıtmaktadır. Görüntü, savaş mağduriyetinin en çıplak hâlini sunarak izleyiciyi suç ortaklığı hissiyle yüzleştirmekte: Bir şeylerin yapılması gerektiğini göstermekte ve talep etmektedir.

Stern'in siyasal mesajı, acının ve yardım çağrısının küresel bir etik sorumluluk olduğunu öne çıkarmakta: Bu fotoğraf bir aileyi temsilen, savaşın tüm sivilleri nasıl vurduğunu temsil eden güçlü bir görsel manifesto hâline gelmektedir.

Tablo 12. Stern Dergisinin 31.07.2025 Tarihli Dergi Kapağı Analizi

5. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada ortaya konan bulgular, araştırma soruları doğrultusunda Batı dergilerinin Gazze'yi hangi temsil stratejileriyle konumlandığını ve bu temsillerin hangi ideolojik ve söylemsel çerçeveler içinde üretildiğini göstermektedir. Saussure'ün gösteren-gösterilen modeli ile Barthes'ın denotasyon, konotasyon ve mit kavramları temelinde gerçekleştirilen gösterge bilimsel çözümleme, dergi kapaklarında kullanılan görsel göstergelerin yalnızca estetik tercihler değil, belirli anlamları ve politik pozisyonları yeniden üreten söylemsel araçlar olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda çalışma: Batı dergilerinin Gazze'yi nasıl temsil ettiği, bu temsillerin hangi ideolojik çerçeveler içinde kurulduğu, Gazze'nin kurban, tehdit ya da jeopolitik risk alanı olarak nasıl konumlandırıldığı ve görsel retorik çatışmadaki güç ilişkilerini nasıl yeniden ürettiği sorularına, elde edilen bulgular ve temsil kuramı, söylem analizi ve rıza imalatı literatürü arasında kurulan ilişki üzerinden yanıt vermektedir.

Çalışmanın bulguları, Batı medyasının Filistin ve Gazze'ye ilişkin tarihsel temsil pratiklerine dair literatürde çizilen genel çerçeveyi doğrulamakla birlikte, dergi kapaklarının görsel dili üzerinden bu çerçeveyi daha somut ve katmanlı biçimde görünür kılmaktadır. Said'in (Said, 1978; Said, 1993; Miladi, 2025) Batı medyasının İsrail'i bir Batı kalesi şeklinde konumlandığı ve Filistinlilerin anlatma hakkını sınırlayan söylemsel bir rejim kurduğuna ilişkin tespitleri, özellikle The Economist kapaklarında yeniden üretilmektedir. İsrail bayrağının yalnız bir aktör olarak sunulması ya da Dünya küresi üzerinde Orta Doğu'nun yanan bölge olarak işaretlenmesi, krizi küresel güvenlik söylemi içinde kodlayan bu yaklaşımı pekiştirmektedir. Buna karşılık Der Spiegel ve Stern kapakları, literatürde Gazze'nin çoğunlukla görünmez kurban olarak temsil edildiğine dair eleştirileri tersyüz ederek, Babahanoğlu (2024) ve Bozbuğa'ya (2025) göre Gazze'yi bu kez açıkça suç, insani felaket ve yıkım kavramlarıyla görünür kılan örnekler sunmaktadır. Albtraum Gaza ve Ein Verbrechen gibi ifadelerle eşleştirilen büyük yıkım ve açlık görüntüleri, Batı medyasında nadiren bu kadar güçlü biçimde ortaya çıkan normatif bir pozisyonlanmaya işaret etmektedir. Bu durum, Yılmaz (2024) ve Umunç'a (2025) göre Batı medyasının tek sesli bir yapı olmadığını; aynı jeopolitik bağlam içinde dahi eleştirel ya da suçlayıcı tonların mümkün olabildiğini göstermektedir.

Çalışmanın ortaya koyduğu bir diğer önemli bulgu, dezenformasyon, meşrulaştırma ve rıza üretimi süreçlerinin yalnızca haber metinleriyle sınırlı olmadığı; Devran ve Karataş (2025) ile Kaplan'a (2025) göre dergi kapaklarının görsel retoriklerinin de bu ideolojik işleyişin parçası olduğudur. The Economist kapaklarının itfaiyeci metaforu ya da döngüsel şiddet imgeleri çatışmayı teknik bir güvenlik sorunu olarak çerçevelerken Time ve Stern kapakları açlık, yaralanma ve yas temaları üzerinden insani bedeli öne çıkaran bir anlatı kurmaktadır. Bu ikilik, literatürde tartışılan Şahin (2024) ve Polat'a (2024) göre güvenlikçi ve insan hakları odaklı söylem arasındaki gerilimi somutlaştırmaktadır.

Dergilerin temsil stratejilerindeki farklılıklar, Batı medya ekosistemi içindeki ideolojik çeşitliliğin kapak tasarımlarına da yansıdığını göstermektedir. Time ve Stern, Gazze'yi çoğunlukla insani dram, mağduriyet ve bedensel acı üzerinden temsil ederken The Economist ve kısmen Der Spiegel, çatışmayı jeopolitik risk ve küresel güvenlik bağlamında ele almaktadır. Bu çerçeveler, Chomsky ve Herman'ın (2006) rıza imalatı kavramsallaştırmasıyla uyumlu biçimde krizi yönetilmesi gereken bir güvenlik alanına indirgeme eğilimi taşımaktadır (Sancak, 2023). Bunun yanı sıra özellikle Der Spiegel'in 2023 ve 2025 tarihli kapaklarında, yıkımın katliam sonrası sahne olarak kodlanması ve açlığın suç kategorisiyle ilişkilendirilmesi, Alman eleştirel gazetecilik geleneğiyle de örtüşmektedir.

Araştırmanın temel sorularından biri olan Gazze'nin nasıl konumlandırıldığına ilişkin bulgular, temsil biçimlerinin tekil değil çoklu ve zaman zaman çelişkili olduğunu göstermektedir. Time, Der Spiegel ve Stern kapaklarında Gazze yoğun biçimde kurban olarak görünür kılınırken; The Economist'in bazı kapaklarında Gazze daha çok şiddetin kaynağı ya da tehdit üreten alan olarak çerçevelenmektedir. Bu durum, literatürde Çalık-Topuz (2022) ile Çakırca'nın (2024) çalışmalarındaki Filistinlilerin çoğu zaman ya tamamen politize edilmiş tehdit figürü ya da apolitikleşmiş kurban olarak temsil edildiği yönündeki bulgularla örtüşmektedir. Gazze'nin bu ikili yapı içinde çoğunlukla hakkında konuşulan, ancak nadiren konuşan bir aktör olarak yer aldığı görülmektedir.

Çalışma, 2023–2025 döneminde Batı dergiciliğinde Gazze'nin temsiline ilişkin bütüncül bir çerçeve sunmakta, insani kriz, güvenlik ve jeopolitik risk, etik

sorgulama ve politik çerçeveleme gibi farklı anlatıların aynı zaman diliminde birlikte dolaşımında olabildiğini göstermektedir. Bu bulgular hem Said'in anlatma izni tartışmasıyla hem de Filistin'in tarihsel olarak görünmezleştirilmesine ilişkin eleştirilerle uyumlu bir tablo üretmektedir. Bu kapsamda dergi kapakları, görsel tasarım tercihleriyle birlikte kamuoyu algısını şekillendiren güçlü söylemsel araçlar olarak işlev görmektedir. İnsani acıyı vurgulayan kapaklar küresel duyarlılığı artırabilirken güvenlik odaklı yaklaşım savaşın politik sorumluluğunu arka plana itebilmektedir. Bu nedenle medya profesyonellerinin etik sorumluluğu gözeten, bağlamsal bütünlüğü koruyan ve insanları yalnızca mağduriyet ya da tehdit kategorilerine indirgemeyen temsil stratejileri geliştirmesi önem taşımaktadır. Akademik çalışmalar açısından ise farklı medya türleri arasında karşılaştırmalı analizlerin yapılması, çeşitli coğrafyaların söylemsel geleneklerinin incelenmesi ve görsel temsillerin izleyici üzerindeki etkilerini ölçen deneysel araştırmalar yürütülmesi gelecekteki katkı alanları olarak değerlendirilebilir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Makale yazarları herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Yazarlar makaleye %50 (1. Yazar), %50 (2. Yazar) oranında katkı sağlamış olduklarını beyan etmiştir.

Kaynakça

- Adaklı, G. (2010). Neoliberalizm ve Medya: Dünya'da ve Türkiye'de Medya Endüstrisinin Dönüşümü. *Mülkiye Dergisi*, 34(269), 67-84.
- Agamben, G. (1998). *Homo Sacer: Sovereign Power and Bare Life*. Stanford University Press.
- Akdoğan, Y. (2023). İsrail'in Gazze Katliamı: UCM'ye Göre Savaş Suçu mu, Devlet Terörü mü? *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, 7(2), 201-211.
- Aker, H., Ateş, C., & Genç, M. (2023). Radyo, Televizyon ve Sinema Anabilim Dalının Göstergebilim ile İmtihani: Bibliyometrik Bir Analiz. *Medya ve Kültürel Çalışmalar Dergisi*, 5(2), 23-43.

- Akkaya, M., & Gürsu, O. (2024). Gazze Soykırımı Bağlamında Türkiye’de Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. *Burdur İlahiyat Dergisi*, Kasım(Özel Sayı Gazze), 95-105.
- Alwaheidi, S. (2024). Between Legitimizing and Criminalizing Bombing Civilians During Wars: A Critical Discourse Analysis of Western and Eastern Media. *Eurasian Journal of Media Communication and Culture Studies*, 2(2), 157-181.
- Arslan, H. (2024). Baskıdan Ekran: Dijital Çağda Dergi Kapağı Tasarımı. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 14(4), 1490-1514.
- Aşan, K. (2022). Göstergebilim Yaklaşımı Kapsamında Turizm Mitleri Üzerine Bir İnceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 33(2), 30-40.
- Avşar, Z., & Koyuncu, S. (2024). 7 Ekim Sonrası Gazze’ye İsrail Saldırıları ve Dezenformasyon. *Ombudsman Akademik(Özel Sayı 2)*, 363-404.
- Ay, R. (2024). Görsel Kültür Öğelerinin, Görsel Metafor Tipolojisine Göre Değerlendirilmesi. *Art-e Sanat Dergisi*, 17(34), 626-644.
- Aydın, B. (2023). İdeoloji, Söylem ve Medya: 14 Mayıs 2023 Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Seçim Süreci ile İlgili Gazete Haberlerinin Söylem Analizi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(52), 33-50.
- Aydın, R. (2022). Tüketim Toplumunda İdeolojinin Dönüşümü ve İktidar. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 39(2), 464-480.
- Aydın-Altay, S., & Özkan-Koç, E. (2022). Ülkü Dergisi Kapak Tasarımları: Cumhuriyet İdeolojisinin Görsel Temsili. *Sanat Tarihi Dergisi*, 31(2), 1341-1369.
- Babahanoğlu, V. (2024). İsrail’in “Yerleşimci” Politikası ve Filistin’e Yansımaları: Gazze Saldırıları. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20(1), 175-196.
- Barthes, R. (1977). *Image - Music - Text*. London: Fontana Press.
- Barthes, R. (2018). *Göstergebilimsel Serüven*. (S. Rıfat, & M. Rıfat, Çev.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Barthes, R. (2023). *Çağdaş Söylenler*. (T. Yücel, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.
- Behshad, A., & Ghaniabadi, S. (2015). Visual Analysis of Magazine Covers. *International Journal of Linguistics*, 7(5), 20-32.
- Bendaş, K. (2020). Dijitalleşen Dünyada Medyanın Dönüşümü: Geleneksel Medyadan Yeni Medyaya Geçiş ve Türkiye’de İnternet Haberciliği. *Anasay(22)*, 373-396.
- Blumenthal, M., & Rubinstein, A. (2023, 10 11). Source of Dubious ‘Beheaded Babies’ Claim is Israeli Settler Leader Who Incited Riots to ‘Wipe Out’ Palestinian Village. *The Grayzone*: <https://www.google.com/search?q=Source+of+dubious+%E2%80%98beheaded+babies%E2%80%99+claim+is+Israeli+settler+leader+who+incited+riots+to+%E2%80%98wipe+out%E2%80%99+Palestinian+village&oq=Source+of+dubious+%E2%80%98beheaded+babies%E2%80%99+claim+is+Israeli+adresinden+alındı>

- Bowen, G. (2009). Document Analysis as a Qualitative Research Method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Bozbuğa, H. N. (2025). Kötülüğün Sıradanlaşması: Gazze Soykırımı Örneği. *Diyanet İlmî Dergisi*, 61(1), 275-296.
- Chandler, D. (2007). *The Basics: Semiotics*. London: Routledge.
- Chomsky, N., & Herman, E. S. (2006). Rızanın İmalatı / Kitle Medyasının Ekonomi Politikası. *Diyanet İlmî Dergisi*, 61(1), 275-296.
- Civelek, M., & Türkay, O. (2020). Göstergebilimin Kuramsal Açısından İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Alanya Akademik Bakış*, 4(3), 771-784.
- Cohen, S. (2001). *States of Denial: Knowing about Atrocities and Suffering*. Polity Press.
- Çakırca, B. (2024). Batı'nın Değer Sorununa Bir Örnek Olarak Gazze. *Ombudsman Akademik*(Özel Sayı 2), 511-534.
- Çalık-Topuz, Z. (2022). Tek Taraflı Çekilmenin Ardından Gazze. *International Journal of Social Inquiry*, 15(1), 209-222.
- Değirmencioglu, B., & Pekel, A. (2024). Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılmasına İlişkin Sözleşme'nin Gazze Şeridinde Uygulanması (Güney Afrika v. İsrail) Uluslararası Adalet Divanı, 26 Ocak 2024 Tarihli Geçici Tedbir Kararı. *Ankara Hacı Bayram Veli Hukuk Fakültesi Dergisi*, 28(3), 609-642.
- Devran, Y., & Karataş, Z. (2025). Medyada Sözcük Savaşları: Gazze'nin İşgali Bağlamında Resmi X (Twitter) Hesaplarının Söylemsel Analizi. *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology*, 16(2), 163-186.
- Dikmen-Alsancak, N. (2023). Uluslararası İlişkiler Disiplininde 'Batı-Dışı' Amillik Tartışması ve Avrupa-Merkezcilik Eleştirisi. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 11(Özel Sayı), 1-27.
- Ercan, G. S., & Danış, P. (2019). Söylem, Söylem Çözümlemesi ve Eleştirel Söylem Çözümlemesi: Tanımları ve Kapsamları. *DEÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(2), 527-552.
- Ercansungur, D. O., & Çetin, E. (2023). Popüler Kültür ve Dijitalleşme: Yeni Medya Ekosisteminde Yakınsama ve Kitle Üzerine Sosyolojik Bir Analiz. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 12(2), 565-584.
- Eroğlu, Ş. (2024). Yerleşimci Sömürgecilik Perspektifinden Aksa Tufanı Sonrasını Yorumlamak: Gazze ve Batı Şeria. *Journal of Islamicjerusalem Studies*, 24(2), 107-122.
- Fairclough, N. (1992). *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.
- Fairclough, N. (2015). *Language and Power*. Milton Park: Routledge.
- Finkelstein, N. G. (2003). *Image and Reality of the Israel-Palestine Conflict*. New York: Verso.
- Fiske, J. (2011). *Introduction to Communication Studies*. London: Routledge.
- Foucault, M. (1980). *Power/Knowledge: Selected Interviews and Other Writings, 1972-1977* (C. Gordon, Ed.). Pantheon Books.

- Gedik, M. (2024). Küresel Bağlamda İnsan Hakları ve Sosyal Politikaların Bibliyometrik Analizi ve İsrail Filistin/Gazze Olaylarının Sosyal Hizmet Perspektifinde Değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 13(4), 1980-2004.
- Gölcü, A., & Karadeniz-Demirata, B. (2024). İsrail'in Dezenformasyon Stratejisini Çözümlmek: Gazze Saldırıları Örneği. *Ombudsman Akademik(Özel Sayı 2)*, 195-226.
- Izso, L., & Salem, M. (2023, 10 11). Babies and Toddlers were found with "heads decapitated" in Kfar Aza, Netanyahu Spokesperson Says. *CNN World*: https://edition.cnn.com/middleeast/live-news/israel-hamas-war-gaza-10-11-23#h_a63b0fd57f2df717147ea8e26a2f758c adresinden alındı
- Kaplan, İ. (2025). Sosyal Medya ve Dezenformasyon: İsrail'in Gazze Saldırıları Örneği. *TRT Akademi*, 10(23), 182-207.
- Kara, N. (2025). Klasik Türk Edebiyatı Roman Kapaklarında Başlık ile Görsel İmge Arasındaki İlişki (Gösterge Çözümlemesi). *TAM Akademi Dergisi*, 4(2), 193-210.
- Karadağ, B., Bak, G., Can, E., & Altıntop, M. (2025). Görsel Retorik ve Güç Temsili: Milli Savunma Üniversitesi Afisinin Göstergebilimsel Analizi. *Uluslararası Gelişim Akademi Dergisi*, 1(8), 11-26.
- Karaduman, S. (2017). Eleştirel Söylem Çözümlemesinin Eleştirel Haber Araştırmalarına Katkısı ve Sunduğu Perspektif. *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 31-46.
- Karaköse, H. (2018). Filistin ve Kudüs Meselesine Genel Bir Bakış (XIX. Yüzyıl Ortasından XX. Yüzyıl Ortalarına Kadar). *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 150-165.
- Karaman, E. (2017). Roland Barthes ve Charles Sanders Peirce'in Göstergebilimsel Yaklaşımlarının Karşılaştırılması. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 9(2), 25-36.
- Kardaş, İ. (2025). Dezenformasyon, Doğru Haber ve Bilgi Alma Hakkını Tehdit Ediyor. *TRT Akademi*, 10(23), 330-339.
- Kavuran, T., & Özpolat, K. (2016). Görsel İletişim Aracı Olan Dergilerin Tasarlanma Süreci. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(2), 267-275.
- Kiş, E. (2023). 1948'den Bugüne, Tarihi ve Siyasi Yönleri ile "İsrail-Filistin Sorunu". *Anlambilim MTÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 3(1), 262-274.
- Kızıldemir, D. (2025). Göstergebilim Bağlamında Grafik Tasarım ve Kavramsal Fotoğraf İlişkisi. *Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 7(1), 82-105.
- Köse, H., & Çelik, A. (2023). "Anlatma İzni" Kavramı Odağında Filistinli Madun Kimliğinin Haber Anlatı Diline Yansıması. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 11(1), 44-71.
- Köse, M., & Küçük, M. (2015). Oryantalizm ve "Öteki" Algısı. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 107-127.

- Miladi, N. (2025). Seeking 'Permission to Narrate': Debunking the Global Media Reporting of the Israeli War on Gaza and the Palestine Exceptionalism. *Journal of Arab & Muslim Media Research*, 18(1), 3-14.
- Modu, M. M., & Bwala, A. D. (2023). A Semiotic Study of Selected Cover Pages of The Tell Magazine. *GANGA: Journal of Language and Literary Studies*, 6(3), 30-44.
- Müftüler, B. (2023). Norman Fairclough'un Eleştirel Söylem Çözümleme Modeline Göre Mahtumkulu Divanı'nın İdeoloji ve Güç / İktidar Temelinde Değerlendirilmesi. *Folklor Akademik Dergisi*, 6(1), 74-94.
- Özçelik, T. G. (2019). Batı-Dışı Modernleşme Kavramı Temelinde Türkiye'de Cumhuriyetin İlk Yıllarında Modernleşme Çabaları. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 308-326.
- Özkan, M. (2020). Siyasal Temsil: Bir Kavramın Dönüşümü. *Felsefe Dünyası*(71), 232-262.
- Palinkas, L. A., Horwitz, S. M., Green, C. A., Wisdom, J. P., Duan, N., & Hoagwood, K. (2015). Purposeful Sampling for Qualitative Data Collection and Analysis in Mixed Method Implementation Research. *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research*, 42, 533-544.
- Papatya, G. (2022). Dergi Kapakları Stratejibilim İzleği Olabilir Mi?. *The Economist Dergisi'ne Dair Bir Çözümleme. Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 8(1), 5-33.
- Papatya, N., & Geniş, M. A. (2018). Reklamlarda İdeolojik Dil ve Söylem: Norman Fairclough Ekseninde Eleştirel Bir Değerlendirme. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(3), 954-976.
- Patton, M. Q. (2015). *Qualitative Research & Evaluation Methods*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Polat, Y. C. (2024). Uluslararası Hukuk'ta Soykırım Suçu ve Meşru Müdafaa Hakkı: İsrail'in Gazze Saldırısının Adlandırılması Sorunu. *Lapseki Meslek Yüksekokulu Uygulamalı Araştırmalar Dergisi*, 5(10), 7-16.
- Rıfat, M. (2014). 20. Yüzyılda Dil Bilim ve Göstergebilim Kuramları 2 / Temel Metinler. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Sağlık, C. (2021). Batı Topluluklarında İdeoloji, Kültür ve Kimlik İlişkisinin İlk Biçimlerine Dair Bazı Çıkarımlar. *Maarif Mektepleri Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 4(2), 52-73.
- Said, E. W. (1978). *Orientalism*. New York: Vintage Books.
- Said, E. W. (1984). Permission to Narrate. *Journal of Palestine Studies*, 13(3), 27-48.
- Said, E. W. (1993). *Culture and Imperialism*. New York: Vintage Books.
- Sancak, İ. T. (2023). Medyanın Dördüncü Kuvvet Rolü ile Devletin İdeolojik Aygıtları Arasındaki Geleneksel Tartışmaya Kuramsal Bir Bakış. *Akademik MATBUAT*, 7(2), 264-274.
- Saussure, F. D. (2014). Genel Dil bilim Yazıları. (S. Kılıç, Çev.) İstanbul: İthaki Yayınları.

- Sevindik, O. (2016). Dergi Kapak Tasarımlarının Sosyolojik Bağlamda Değerlendirilmesi ve Tecimsel Yönü. *Uluslararası Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Sanat*(1), 73-84.
- Seyhan, A. S. (2025). 2023 Gazze Savaşının Türkiye'deki Gazetelerde Meşrulaştırılma Süreci. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*(69), 1-20.
- Şahin, K. (2024). Uluslararası Hukuk Bağlamında Filistin-İsrail Anlaşmazlığı, Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Toplumun Rolü. *Toplum Ekonomi ve Yönetim Dergisi*, 5(Filistin), 82-108.
- Şen, A. F. (2013). Medyanın Savaş Söylemleri: Barış Gazeteciliği Perspektifinden Anaakım ve Alternatif Haber Medyasında Suriye Sorunu. *Seçuk İletişim*, 8(1), 164-175.
- Tekin, F. (2025). Siyonizmden Günümüze Filistin Meselesi: İşgal, Direniş ve Müzakere. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(Filistin Özel Sayısı), 1-20.
- Tos, O. (2024). İletişim ve Halkla İlişkiler Amaçlı Afiş Tasarımları: Film Afişleri Üzerine Göstergebilimsel Analiz. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder)*, 12(1), 265-298.
- Tosun, M., & Çetintaş-Yıldırım, F. (2024). A Visual Grammar Analysis of a Time Magazine Cover Photo in the Framework of Multimodal Discourse Approach. *Mersin Üniversitesi Dil ve Edebiyat Dergisi*, 20(1), 55-72.
- Türkoğlu, H. S. (2024). Sosyal Medyada Yanlış Bilinç İnşası: Gazze'ye Yönelik İsrail Saldırılarının Dezenformasyon Boyutu. *Marmara Sosyal Araştırmalar Dergisi*(21), 28-47.
- Umunç, C. (2025). İsrail'e Karşı Soykırım Davasının Batı Basınına Yansımalarının Eleştirel Söylem Analizi: Le Monde, The Washington Post ve The Guardian Gazeteleri. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 465-490.
- Ülker, O. (2024). Sosyal Medyanın Sınırlarını Zorlamak: Gazze'nin Karnavalesk Temsili. *Ombudsman Akademik*(Özel Sayı 2), 535-561.
- Yan, Y., & Bissell, K. (2014). The Globalization of Beauty: How is Ideal Beauty Influenced by Globally Published Fashion and Beauty Magazines? *Journal of Intercultural Communication Research*, 43(3), 194-214.
- Yang, W. (2010). Anglizismen im Deutschen: am Beispiel des Nachrichtenmagazins 'Der Spiegel'. Berlin: De Gruyter.
- Yardım, M., & Karakoyunlu, B. (2021). 11 Eylül Sonrası Valeurs Actuelles ve L'express'de Medeniyetler Çatışması ve İslam Algısı. *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 251-262.
- Yenikeçeci, M. (2016). Siyonizm ve Filistin Sorunu (1880-1923). *Tarih Kritik*(2), 29-34.
- Yaşa, H. (2025). Küresel Bir Sorun Olarak İklim Değişikliği: Haber İçerikleri ve Fotoğrafları Üzerine Karma Bir Analiz. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 24(4), 1785–1815. <https://doi.org/10.21547/jss.1660711>
- Yeşil, A., & Ulaş, M. (2020). İdeoloji ve Medya: Batı ve Ortadoğu Medyasında Aya-sofya Haberlerinin Söylem Analizi. *Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*(16), 250-271.

- Yılmaz, D. (2024). Filistin-İsrail Çatışması Üzerine Bir Çerçeveleme Analizi: Recep Tayyip Erdoğan'ın BM Genel Kurulu'ndaki Söylemleri. İletişim ve Diplomasi(13), 65-90.
- Yılmaz, M., & Topakta, E. (2014). Tipografik Özellikler Açısından Bilimsel Dergi Makalelerinin Okunaklılık Düzeyleri ile İlgili Akademisyenlerin Görüşleri. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 13(48), 216-234.
- Yin, R. K. (2014). Case Study Research: Design and Methods. Thousand Oaks: Sage Publications.

